

„Sami můžeme vykonat jen málo; společně můžeme vykonat tak mnoho.“

Helen Keller

ADRA SLAVÍ 20. NAROZENINY

Před dvaceti lety byla založena v České republice ADRA a stala se tak součástí mezinárodní sítě organizace stejného názvu. Nejdříve nepočtená skupina zaměstnanců spolu se stovkami dobrovolníků uskutečňovala od samého začátku humanitární projekty především v oblastech postižených válečnými konflikty nebo přírodními katastrofami. České veřejnosti se stala známou především doručováním adresných balíčků obyvatelům obleženého Sarajeva v čase války. Nezklamala očekávání dárců a podporovatelů. Svou prací si dokázala budovat jejich důvěru.

ADRA Česká republika však nevěnovala pozornost jen problémům v zahraničí. Povodně na Moravě v roce 1997 ukázaly, že je schopna zorganizovat i pomoc u nás doma. Následně povodně v Čechách roku 2002 tuto skutečnost potvrdily. Dnes ADRA Česká republika organizuje a uskutečňuje pomoc při mimořádných událostech v řadě regionů naší země. Spolupracuje přitom s ostatními záchrannými složkami státu, stejně jako s dalšími nevládními organizacemi. Její silnou stránkou je schopnost vést týmy dobrovolníků při likvidaci škod po katastrofě, stejně jako poskytovat psycho-sociální pomoc zasaženým.

V roce 2004, po tsunami v jihovýchodní Asii, odstartovala ADRA Česká republika nový způsob finanční podpory pomoci prostřednictvím dárcovské sms. Tehdy na pomoc obětem vybrala prostřednictvím DMS ASIE od drobných dárců více jak padesát miliónů korun, za něž na Sumatře postavila a obnovila sedmadvacet škol.

Kromě humanitární pomoci se koncem tisíciletí začala ADRA Česká republika orientovat na pomoc rozvojevou. Zahájila ji vzdělávacím projektem v Bangladéši. Za posledních dvanáct let se věnovala rozvoji zemědělství v Mongolsku, Angole a na Haiti. V případě prvních dvou jmenovaných zemí byly projekty rozvoje financovány českou vládou. Stát rovněž financoval vzdělávací projekt v Moldavsku a na Vanuatu, stejně jako projekty naléhavé pomoci v Pákistánu, Vietnamu, Kambodži, Srí Lance a Barmě atd. Od roku 2009 ADRA také přijímá prostředky z programu transformační spolupráce, na projekty v Barmě a Gruzii.

V roce 2004 otevřela ADRA Česká republika první regionální dobrovolnické centrum. Současná situace v dobrovolnickém hnutí potvrzuje, že šlo o krok správným směrem. ADRA tak nepomáhá jen v zahraničí, ale i doma. Nebývalý růst zaznamenalo rovněž globální rozvojové vzdělávání, uskutečňované už šest let prostřednictvím projektu s názvem PRVák za podpory Ministerstva zahraničních věcí České republiky.

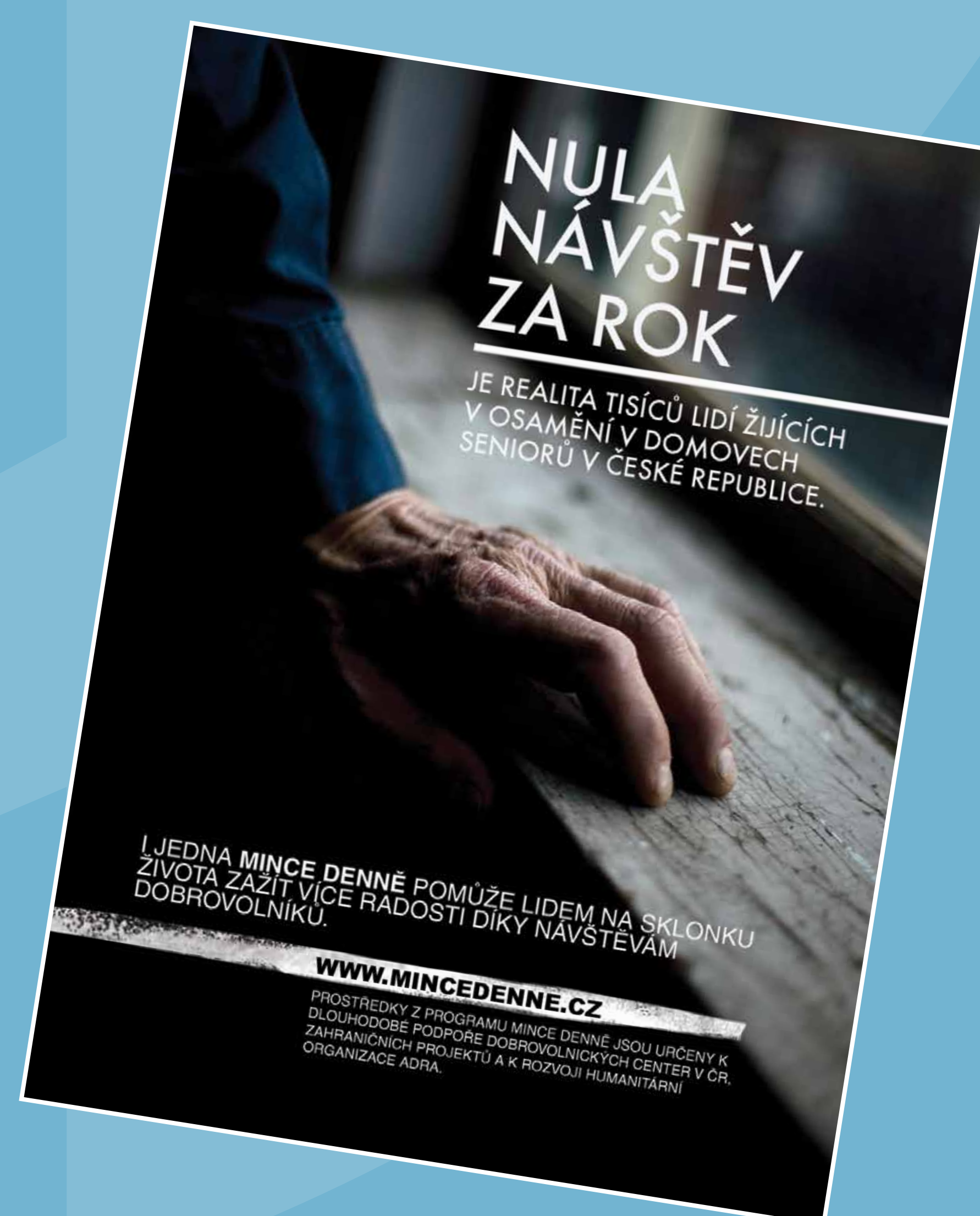
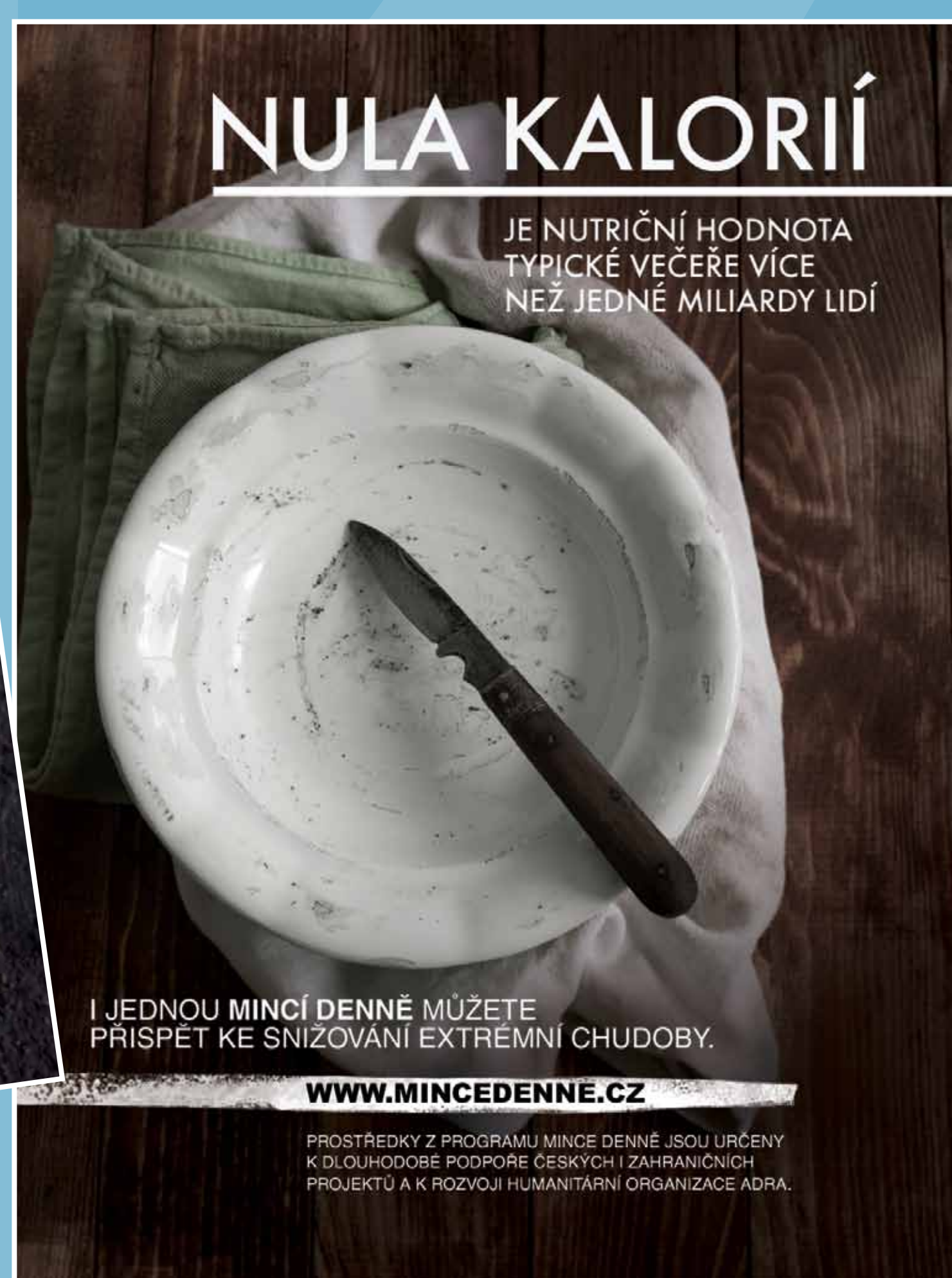
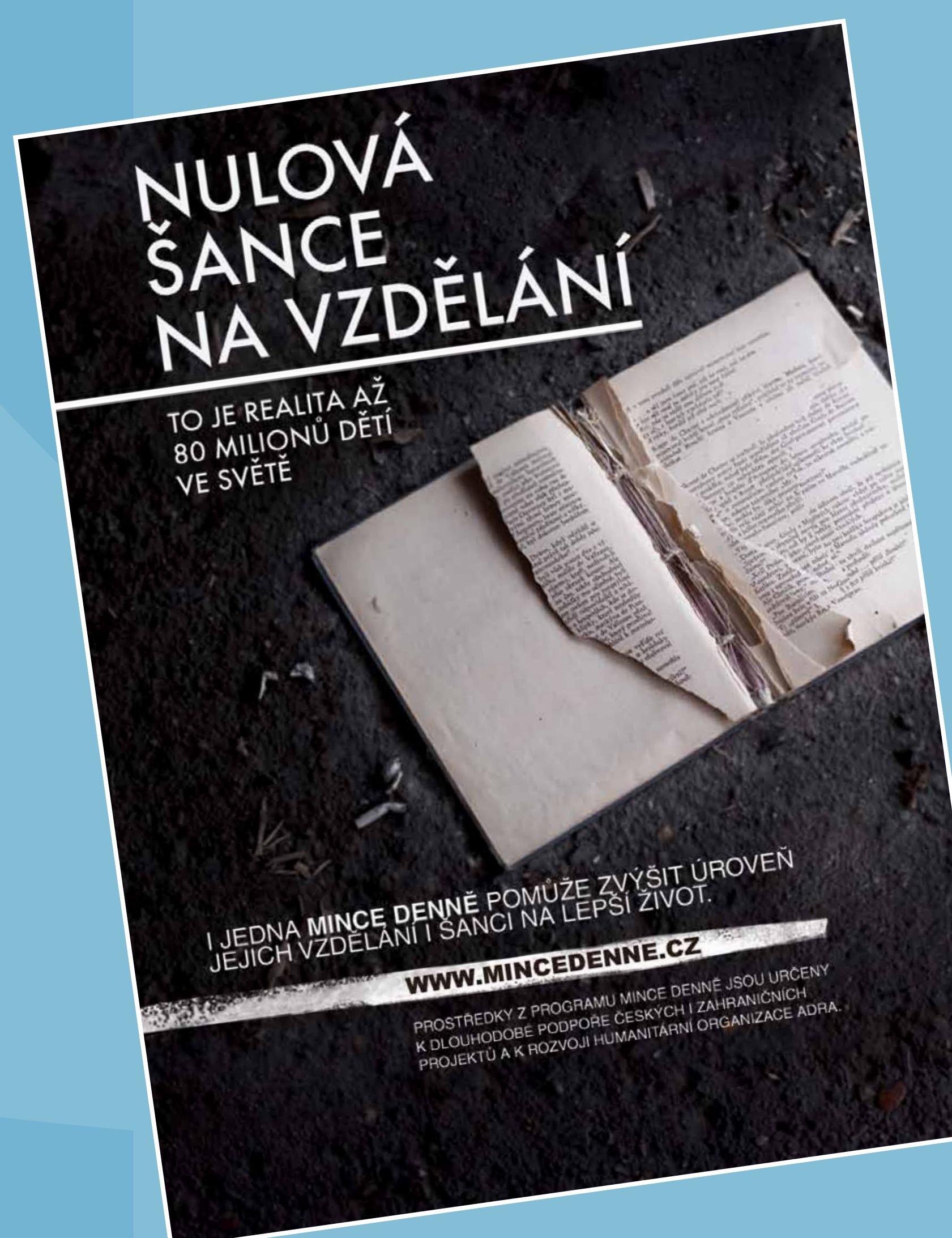
ADRA Česká republika je součástí platformy FoRS sdružující desítky dalších organizací zabývajících se podobnými aktivitami.

Zakladatelem ADRA Česká republika je Církev adventistů sedmého dne, což je vyjádřeno i v úplném názvu organizace Adventist Development and Relief Agency. Církev tím tak poskytuje prostor i prostředky pro uskutečňování jedné ze základních myšlenek křesťanství, již je služba bližnímu bez ohledu na rasovou, národnostní či náboženskou příslušnost.

Tato výstava bilancuje celých dvacet let působení organizace ADRA. Nelze samozřejmě připomenout všechny dílčí projekty, které ADRA realizovala – vybrali jsme jen některé. Stejně tak nelze vyjmenovat všechny, kteří se na těchto projektech podíleli, ať už jako dárci, zaměstnanci či dobrovolní spolupracovníci. Přesto bychom jim touto cestou chtěli poděkovat. Bez nich by nic z toho nebylo možné.

Radomír Špinka
předseda správní rady Nadace ADRA

Jan Bárta
výkonný ředitel o. s. ADRA

Sbor Círky adventistů sedmého dne v Praze-Spořilov organizoval sbírku šatstva pro oběti války v bývalé Jugoslávii. Čtrnáct dní, téměř denně, s mladými lidmi připravovali materiály – letáky a pak je distribuovali. Do poštovních schránek roznesli 3000 pozvánek, vylepili 100 plakátů, na kterých byla představena Nadace ADRA, sepsána prosba o pomoc, datum a plánek i s místem sběru. V den akce přišla spousta lidí a přistavená Avie se postupně plnila. Mladí lidé vše třídili do pytlů a nakládali do auta. Přišla i maminka s malým chlapcem, který jí pomáhal tím, že přivezl na svém malém nákladním autě jednu tašku. Věci jsme přebrali, poděkovali a oni odcházeli. Po pár metrech se zastavili a maminka svému synkovi něco vážně říkala. Za chvíli se tento chlapec obrátil, přišel k nám i se svým nákladáčkem a říká: „Vemte si ho, určitě tam udělá nějakému chlapci radost.“ Pak odešel.

Advent, č. 10, 1992

Vůbec první projekty pomoci realizované pod hlavičkou Nadace ADRA směřovaly do válkou poničeného Chorvatska. V roce 1992 se na pomoc této zemi uskutečnila také vůbec první sbírka, finanční i materiální, a ještě v témže roce na místo vyrazily kamiony s potravinami, zdravotnickým materiálem, šatstvem apod.

Kromě dopravy pomoci přímo do Chorvatska ADRA ve spolupráci s odborem pro uprchlíky ministerstva vnitra také pomáhala zajišťovat ubytování chorvatských uprchlíků v Čechách a na Moravě. ADRA zprostředkovala zhruba 100 ubytovacích míst.

Další pomoc v prvním roce existence putovala do Albánie. Impulzem k tomu byla reportáž BBC z jednoho z albánských ústavů pro děti s mentálními postiženími, která zobrazovala katastrofální hygienické podmínky i nedostatečné vybavení ústavu. ADRA proto ihned zorganizovala sbírku na pomoc Albánii nazvanou Kapka soucitu v moři utrpení.

Přechod od komunistické vlády k demokracii mezi lety 1991 a 1992 byl v Albánii provázen ekonomickým kolapsem a sociálními nepokoji. Jak ukázala reportáž BBC, zařízení sociální péče fungovala jen s minimální státní podporou. Potraviny, oblečení, ložní prádlo a další vybavení, které ADRA sesbírala či nakoupila, proto putovalo hlavně do albánských dětských domovů. Ještě v roce 1992 ADRA uskutečnila do Albánie čtyři humanitární cesty ve spolupráci s Československým červeným křížem.

V roce 1993 ADRA pokračovala v cestách s humanitární pomocí do Chorvatska, náklad se vykládal obvykle v sídle chorvatské ADRA pobočky v Záhřebu nebo dále pokračoval do oblastí Pakrac, Lipik a Osijek.

Postupně se však pozornost humanitárních organizací obracela do další válčící země bývalé Jugoslávie: v únoru 1993 ADRA ve spolupráci s dalšími organizacemi organizovala Týden pomoci Bosně a Hercegovině. Jednalo se o sbírku šatstva, první z mnoha.

Jaká je vůbec situace v dnešní Abcházii a v jejím hlavním městě Suchumi?

Abcházie je silně zasažená nedávnou válkou mezi Gruzínci a Abcházci. Suchumi je dnes totálně mrtvé město. Sedmdesát procent domů je úplně zničeno, sídlo vlády leží v troskách. Když stojíte v přístavu, vidíte jen pár malých loďek a zcela potopené velké lodě. Lidé postávají na ulicích, nemají kde pracovat, továrny nefungují. Pivovar nebo podnik na zpracování ryb jsou zavřené. Staří lidé nedostávají důchod. Před válkou žili v Soči a Suchumi nejbohatší lidé. Byly tam postaveny nádherné hotely jako na francouzské Riviéře. Dnes jsou úplně zničené, takže cestovní ruch nemůže začít fungovat a průmysl tam žádný není. Všude je všechno zaminováno, a proto nelze nikam chodit. V Suchumi jsme viděli mnoho dětí bez rukou a nohou...

Je možné koupit si zde něco k jídlu?

Většina potravinových obchodů je zavřená. K dostání je drahá vodka nebo cola. Ještě před dvěma měsíci nefungovalo tržiště. Teď už je na něm rušno. Většinu lidí živí zahrádky.

Rozhovor s řidičem, který se účastnil humanitární cesty do Suchumi, Advent 9/1994

Na žádost ministerstva zahraničí a mongolské ambasády v Praze vypravila ADRA v roce 1993 čtyři nákladní auta, dvě s přívěsem, převážně s potravinovou pomocí do Mongolska. Na naftu zčásti také přispěla Nadace Lidových novin (předchůdce Člověka v tísni). Cesta dlouhá 15 tisíc kilometrů trvala i s vykládkou 20 dní. Venkovské oblasti Mongolska byly zasaženy krutou zimou, která zapříčinila úhyn 2 milionů kusů dobytka. Pasterectví bylo přitom hlavním zdrojem obživy místních obyvatel.

Cesta se neobešla bez obtíží, zvláště v Mongolsku řidiči jeli převážně po nebezpečných cestách, brodili se přes horské říčky, případně řeky přejížděli po chatrných dřevěných mostech. Vozy několikrát zapadly do bláta a na zpáteční cestě dokonce jeden z nich sjel z cesty a převrátil se na bok. Do Prahy však dorazili všichni v pořádku, auta i posádka.

I v roce 1994 nadále proudily kamiony s pomocí do Bosny a Hercegoviny. Většina z dvaceti souprav mířila do Sarajeva. Cestou však byla část nákladu často vyložena v Tuzle nebo Zenici. Uvolněný prostor ve voze byl na místě doplněn dalšími balíky pro Sarajevany. Do obleženého města se jen tak někdo s nákladním vozem nedostal, proto se využívalo každé možnosti...

Rozpad Sovětského svazu byl doprovázen řadou válečných konfliktů. V Gruzii se proti sobě postavili Gruzínci a Osetináci, bojovalo se také o území Abcházie, která vyhlásila nezávislost na Gruzii (dodnes tato země není mezinárodně uznána). Arménie válčila s Ázerbajdžánem o Náhorní Karabach... O pomoc pro obyvatele těchto zemí požádala českou pobočku ADRA v Moskvě. V reakci na to začaly přípravy výpravy tří kamionů s pomocí – jeden do Tbilisi (Gruzie), jeden do Jerevanu (Arménie) a jeden do Suchumi (Abcházie).

Ve chvíli, kdy již byly přípravy u konce, objevily se zprávy o záplavách v Moldavsku. ADRA proto pohotově, za podpory německé pobočky, doplnila výpravu o čtvrtý kamion směřující do Kišiněva. Kolona vyrazila společně, postupně se však rozdělila podle svých cílových destinací. Posádku kromě řidičů tvořili novináři Lidových novin, Mladé fronty Dnes, ale i ředitel oboru pro uprchlíky ministerstva vnitra Tomáš Hašman. Na snímku si Moldavané rozdělují přivezené ošacení.

Po celé ČR se postupně vytvářely skupiny dobrovolných spolupracovníků, tzv. adráků, kteří pomáhali při organizaci sbírek, pořádali vlastní sbírkové akce či projekty pomoci ve svém regionu. Již od počátku patřila k neaktivnějším skupinám z Frýdku-Místku. Každé pondělí se zde scházely dobrovolnice pod vedením Liduše Horákové, které třídily, čistily či opravovaly obnošené oblečení vybrané od lidí. To pak bylo použito jako pomoc do zahraničí, ale poskytováno bylo i sociálně slabým v regionu.

Když jsme poprvé přejížděli 49kilometrový úsek hory Igman, tak jsem se bál podívat i z okna. Hluboko pod námi ležely vraky převrácených kamionů. Při třetí cestě jsme si zopakovali loňské ostřelování před Sarajevem, kdy muslimský ostřelovač prostřelil kabinu jednoho kamionu za zády řidiče. Tentokrát jsme jeli v noci na „parkovačky“. Z lesa se ozývala střelba a my jenom viděli, jak jedna střela svítí a druhá ne.

Všichni zaměstnaní Sarajevané dostávají minimální plat v bosenských dinárech v hodnotě 4 německých marek. Mají však nárok na balíky ze zásilek humanitární pomoci. Například žena důchodkyně má za měsíc přibližně 0,8 marky, důchodce 2 marky nebo 2–3 kilogramy mouky. Ve městě samém lidé odtravňují všechny zelené plochy a sází zde zeleninu. Nejoblíbenější pochoutkou je v tuto roční dobu špenát z kopřiv. Z města jsme vyrazili v neděli odpoledne. Na Igman nás bosenští policisté pouštěli krátce po 18. hodině večer. Na rozdíl od jiných přejezdů, kdy auta přejížděla úsek těsně za sebou, nás pouštěli asi s 200metrovým rozstupem. Tři české kamiony najížděly na velmi strmou a rozbitou cestu s vědomím, že nedaleko posledního vojenského stanoviště, které míjely, se střelí. Střelbu bylo slyšet i během stoupání. Neustále jsme byli v kontaktu prostřednictvím vysílaček. Asi v polovině kopce se v rádiu ozval hlas Luboše Kotka, fotografa Lidových novin: „Jarda to dostal, jedeme dál.“ Nikdo nevěděl, co se stalo.

Výprávení Rudolfa Reitze o cestě do Sarajeva, Advent 5–6, 1994

Obléhání Sarajeva se datuje lety 1992 až 1996. ADRA první pomoc do tohoto města vypravila v roce 1993. Do roku 1996 do Sarajeva dovezla přes 400 tun pomoci, často za velmi nebezpečných podmínek. V případě, že konvoj do města projížděl přes srbské pozice, přes Pale a Lukavici, mohl být a byl ostřelován bosenskými jednotkami, v případě, že vedl přes horu Igman, tj. přes území ovládané Bosňáky, byl často terčem srbské palby. Při vykládání nákladu v sarajevské pobočce ADRA vždy asistovala kriminální policie, která kontrolovala, zda balíky neobsahují zbraně, kávu či alkohol, které byly zakázané.

Velkou část nákladu dováženého do Sarajeva tvořily adresné balíky či dopisy, které posílali bosenští uprchlíci v ČR svým příbuzným v nouzi. Dopisy či pozdravy pak v menší míře putovaly i obráceným směrem. V dobách nejtěžších bojů byly kanceláře ADRA v Praze těmito adresnými balíky doslova zavaleny. Zaměstnanci nacházeli zásilky často již při příchodu do práce přede dveřmi. Každý balík či dopis byl označen a zaevidován, seznamy příjemců pak byly předány přímo sarajevským kolegům, kteří je zveřejnili na zdi skladu a vydávali pouze po předložení dokladu totožnosti příjemce. ADRA tímto způsobem suplovala činnost klasické pošty.

V květnu 1994 vyjela do Sarajeva kolona sedmi kamionů vezoucí 138 tun potravin, hygienických a dalších potřeb. Jednalo se o vůbec největší výpravu do Sarajeva, ale také vůbec největší kolonu nákladních automobilů s pomocí v historii celé české pobočky.

Ve roce 1994 byl také při přejezdu hory Igman cestou do Sarajeva postřelen jeden z řidičů. Zasažil jej kus pláště ze střely z těžkého kulometu ráže 12,5 milimetru. Ještě předtím mu střela rozsekla stehno. Na území Bosny se řidiči dostalo pouze základního ošetření a protitetanové injekce. Funkční rentgen byl až v Záhřebu, stěpinu z nohy mu však vyndali až lékaři ve vinohradské nemocnici v Praze o pět dní později.

Sarajevo nebylo jedinou cílovou destinací v Bosně a Hercegovině, některé kamiony směřovaly do Zenice, Tuzly, Travniku, Tarčinu apod. Opakovaně byla pomoc dopravena také do Mostaru. Náklad byl obvykle vyložen ve skladu na chorvatské straně města. Distribuce na muslimskou stranu pak byla zajišťována dobrovolníky a potají.

Přesně 18. října 1994 byl otevřen Azylový dům v Novém Jičíně. Vlastníkem bylo město, ADRA pouze zajišťovala jeho provoz. Původně byl určen pouze pro muže, později začal poskytovat dočasné přístřeší i matkám s dětmi v obtížné životní situaci. V roce 2002 byl ještě zřízen azylový dům v nedalekém Strančkově. Provoz těchto zařízení ADRA ukončila po více než 17 letech na konci roku 2011.

Groznyj je městem stínů. Z domů po střelbě a dělostřeleckých útocích zůstaly jen neobyvatelné ruiny s vymlácenými okny a sesutými zdi. Život jako by se tu zastavil. „Ulice byly liduprázdné. Když jsme dojeli na náměstí, k vozu přišli asi dva lidé. Postupně se začali objevovat další a pak jich tam byly stovky,“ vzpomíná Rudolf Reitz. „Jejich domy jsou rozbořené, žijí v podzemí, po sklepech. Touha přežít dává lidem velkou sílu. Přes zavřené postranice se třeba na vůz vyšplhala drobná stařenka, protože se bála, že se na ni přiděl nedostane.“ Patnáct kilo těstovin, na osobu tři bochníky chleba, krabice polévek a kondenzovaného mléka, deset kilo mouky, cukr a máslo vystačí „sklepním lidem“ možná na měsíc, dva... Těsně před 18. hodinou se náměstí vyprázdnilo. Skončil klid zbraní. Lidé se znovu poschovávali ve svých sklepních příbytcích bez vody, plynu, elektřiny. Kamion opustil hlavní město Čečny už za zvuků blízké střelby. Druhý den byla cesta do Grozného zaminována.

„Když se člověku zdá, že je mu zle, stačilo by, aby viděl tohle všechno, a změnil názor,“ uvažuje Rudolf Reitz. „Žít po sklepech, tahat se o kus jídla s toulavými psy a zažívat bezmoc, která Vás postupně otupí k apatii. Co by asi tihle lidé dali i za ten nejobyčejnější život?“

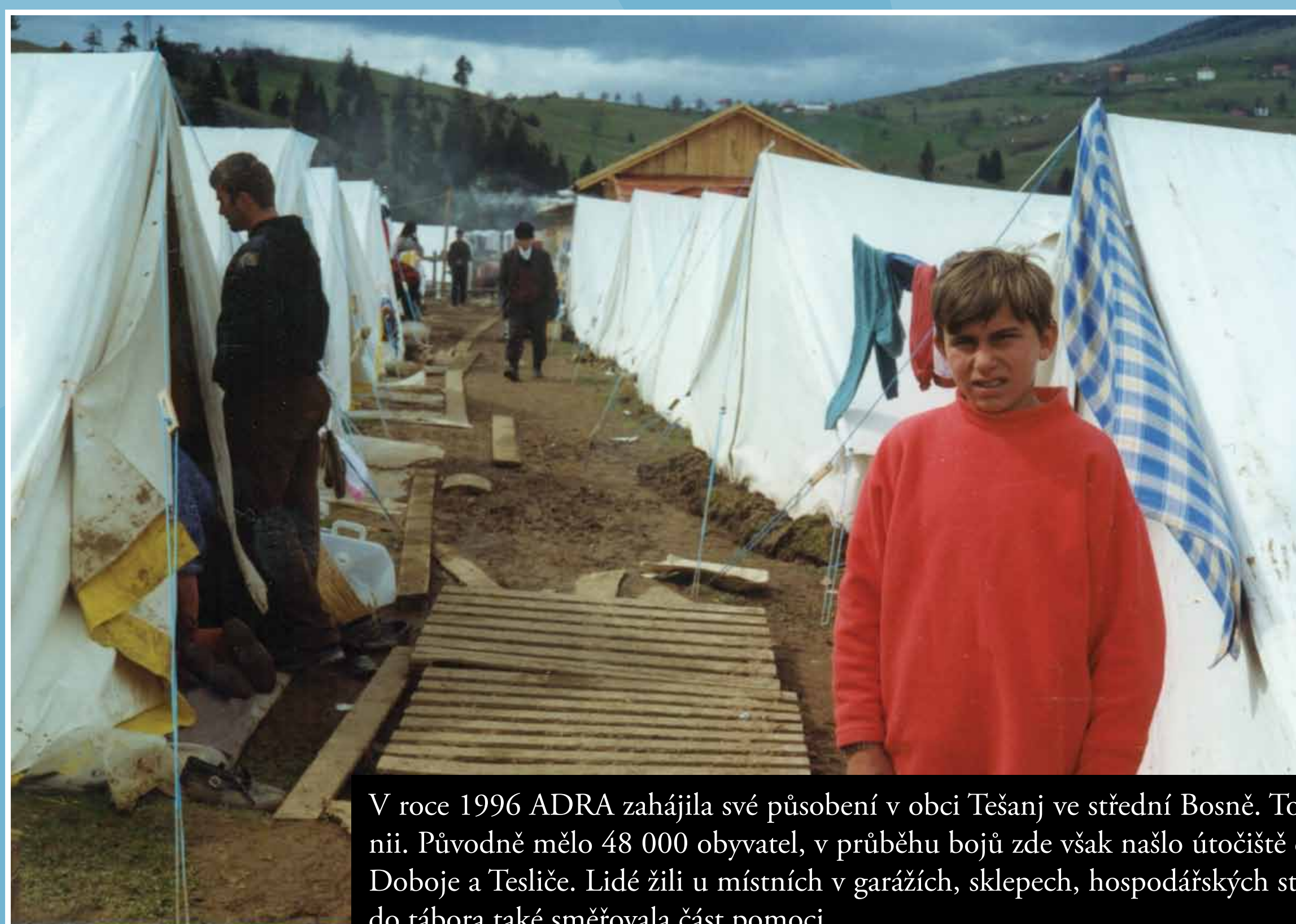
Zlínské noviny, 28. dubna 1995

V únoru roku 1995 ADRA připravila konvoj tří kamionů na pomoc čečenským uprchlíkům v Rusku. Jeden kamion byl vyložen v Nazrani, druhý ve městě Mineralnyje Vody. Teprve až zde se však posádka dověděla o tom, že v obleženém Grozném, hlavním městě Čečenska, panuje přes den klid zbraní a je tudíž možné vjet s pomocí přímo do města. Spontánně na místě proto bylo rozhodnuto, že čtvrtý kamion bude vyložen v centru Grozného. Pro obyvatele města i pro ruské jednotky to bylo překvapení. Příliš organizací se totiž přímo do Grozného neodvážilo.

Z města Mineralnyje vody až do Grozného kamion s přívěsem doprovázela doktorka Radima Okušková, která pocházela přímo z Grozného a ve válce přišla o manžela a devatenáctiletou dceru. Sama pak také pomáhala s rozdělováním pomoci přímo z korby nákladního vozu. I tato distribuce pomoci přímo do rukou příjemců byla velmi neobvyklá, byla to však nutnost vzhledem k tomu, že v šest hodin končil klid zbraní a vozy i s posádkou opět museli z města odjet.

V roce 1996 ADRA zahájila své působení v obci Tešanj ve střední Bosně. Toto město za války leželo ve frontové linii. Původně mělo 48 000 obyvatel, v průběhu bojů zde však našlo útočiště dalších 17 tisíc uprchlíků z nedalekého Doboje a Tesliče. Lidé žili u místních v garážích, sklepech, hospodářských staveních či v uprchlickém táboře. Právě do tábora také směřovala část pomoci.

Téměř veškerý materiál na stavbu domů byl dopraven do Tešanje z ČR. Bosna byla válkou natolik paralyzována, že zde nebylo možné nakoupit ani základní vybavení jako dřevo, cement a cihly.

ADRA zde kromě jiného ještě v témže roce postavila šest domků pro několik nejhůře postižených rodin. Celý projekt byl realizován za více než 11 milionů korun. Na stavbě domků se z velké části podíleli také dobrovolníci z ČR.

V dubnu roku 1996 byla ADRA poněkud nečekaně oslovena ministerstvem zahraničí kvůli nákupu pomoci do Libanonu, který se stále ještě vyrovnával s následky konfliktu s Izraelem. Pomoc byla den před tím schválena vládou ČR. Od první informace do odletu vládního letadla s naloženou pomocí uplynulo pouze šest dní. Během dvou dnů ADRA pořídila materiál (sunar, sušené mléko, spací pytle, prací prášky, dětské pleny apod.) do letadla s nosností 14 tun. Přimo v Bejrútu náklad vyložila armáda, zodpovědnost za něj i za jeho distribuci převzali zástupci OSN. Tato rychlá pomoc byla později českou vládou ohodnocena jako excelentní.

„Nebýt Adry, nevím, co by bylo. To není pomoc, ale dar, který nám dnes závidí okolní vesnice,“ řekl nám Vladimír Nosek z Hynčic na Bruntálsku a my jsme za chvíli viděli proč. Dvacetiletá skupina tu od neděle pomáhala s úklidem zničených domků. Většinou vynášeli bahno, nevyhnuli se však ani stavbě pilířů pod podemletým domem, který dnes opět obývá paní Marie Palicová. „Když jsme sem přijeli a viděli, jak se plýtvá humanitární pomocí, bylo nám hrozně,“ řekl Vítězslav Vurst.

„Okamžitě jsme prošli vesnici a zmapovali, co kdo potřebuje. Ukázalo se, že nejméně nároční jsou ti, kterým voda vzala málem všechno, což bohužel není jen problémem Hynčic.“ Slíbili, že neodejdou, dokud nebude dětská zahrada s houpačkami opět čistá a slib skutečně dodrželi. Jak nám potvrdila správčova ústavu Jarmila Fričková, ADRA tu za sebou zanechala nejen čisté dětské hřiště, na které se už vysévala tráva, ale i spoustu další odvedené práce. V případě potřeby prý dobrovolníci na obou místech opět nastoupí.

Svoboda, 26. července 1997

V červenci roku 1997 postihly Moravu rozsáhlé povodně, první větší po mnoha desetiletích. Na mnoha místech se projevily nedostatečné povodňové zábrany a nedostatky ve výstražném systému. Zápaly si vyžádaly přes 40 obětí na životech. Také pro organizaci ADRA to bylo poprvé, kdy poskytovala humanitární pomoc na území ČR. Poprvé také byli při mimořádné události do terénu vysláni dobrovolníci.

Lidem postiženým povodněmi ADRA věnovala okolo 140 tun materiální pomoci (čistič a hygienické potřeby, potraviny, léky, pitnou vodu), v terénu koordinovala stovky dobrovolníků a domácnostem zdarma zapůjčovala 210 vysoušečů. Ve spolupráci s ministerstvem pro místní rozvoj ADRA také v Otrokovcích zorganizovala seminář o vysoušení domů, kterého se účastnili starostové zatopených obcí.

Již v roce 1997 započala ADRA projekt dostavby nemocnice v obci Tešanj. V obci bylo pouze nedostatečně vybavené zdravotní středisko, přesto zde místní lékaři v nevyhovujících podmínkách prováděli i náročné operace, protože se jednalo o zaminovanou oblast a tudíž zde docházelo k častým zraněním. ADRA za prostředky ministerstva vnitra dostavila další dvě patra nemocnice a chirurgický pavilon.

Celý projekt dostavby a vybavení nemocnice v Tešanjí stál 12 milionů korun, a to včetně vybavení dvou operačních sálů. Místní zdravotní sestry v čele s vrchní sestrou (na snímku) se při slavnostním otevření v roce 1998 oblékly na počest organizace ADRA do triček s jejím logem.

Paralelně s dostavbou nemocnice stále ještě probíhala stavba domků v Tešanjí, tentokrát převážně pro sociálně slabé obyvatele Bosny. V létě roku 1990 se na stavbě dvou jednoduchých domků a opravě dalšího podílelo 30 dobrovolníků z ČR.

V letech 1997 a 1998 také v oblasti města Sanskiij Most v Bosně působila mobilní zubní ambulance, v níž jako zubař působil MUDr. Milan Moskala s manželkou. Během těchto let bylo v ambulanci ošetřeno přes deset tisíc pacientů. Manželé Moskalovi kromě toho pořádali také veřejné přednášky o hygieně a prevenci. Později byla ambulance přesunuta do Kosova a posléze ještě do Srbska.

V roce 1998 ADRA také pomáhala obětem povodní na Ukrajině. Ještě v téže roce bylo realizováno pět humanitárních cest a do postižených oblastí dopraveno 65 tun pomoci. Pomoc sem proudila i v roce následujícím, kdy navíc ADRA na místě zaučovala několik koordinátorů, kteří do domácností distribuovali vysoušeče.

Poslední část zboží organizace ADRA je určena pro přímé vyložení ve sběrném táboře Ulcinj. Neptun je nově vybudovaný tábor výhradně pro kosovské Albánce. Francouzská organizace Lékaři světa vystavěla stanové městečko, ADRA dodala příkrývky. Nový, snad přechodný domov pro stovky uprchlíků... „Nasedat, část složíme vedle, v českém kempu,“ vystrčí hlavu řidič našeho mikrobuse. „Ruda (pozn. Rudolf Reitz, ředitel o. s. ADRA) to rozhodl. Byli jsme se tam podívat. Je to tam hrozné. Teď jde všechno sem, kosovským Albáncům. Na ně se nedostává.“ Nasedáme, máváme hordě dětí. Po pár stovkách metrů stavíme v ponurém lese uprostřed srubového tábora. Zboží, sotva čtvrtina původního nákladu, se stěhuje do útrob hlavního srubu. Dřevěnému městečku pro 300 lidí je 30 let. Tehdy v šedesátém osmém ho tu postavili pro nás, pro ty, kteří zůstali viset na jadranském pobřeží, již se nemohli nebo nechtěli vrátit do okupovaného Československa. „Já jsem tu od dvaadvadesátého. Jsem z Chorvatska, ale jsem Srb,“ hlásí třicátník z verandy. Postáváme mezi sruby, kluci zatím překládají náklad. Jenda odnáší krabici čokolády mezi shromážděné obyvatelstvo. Než přiběhnu s foťákem, je po ní. Do davu putuje další dávka. „Tohle je sirotek“, vine si čtyřicátnice k bokům školačku. „Maminku jí zabili v Bosně. Otec zemřel vloni tady. Alkohol,“ šeptne mi do ucha. „Už to nemohl snést.“

Mladý svět, 21/1999

V roce 1997 se rozhořel konflikt mezi Kosovskou osvobozenou armádou a srbskými jednotkami v Kosovu. Po neúspěchu vyjednávání zahájily vojenské síly NATO bombardování strategických cílů tehdejší Svazové republiky Jugoslávie. Válka v Kosovu vedla opět k masivní vlně uprchlíků, Albánců i Srbů, do okolních států. ADRA pomoc směřovala jak do samotného Kosova, tak kosovským uprchlíkům v Bosně, Srbsku a Makedonii. Později se již soustředila na uprchlické tábory převážně v Černé Hoře.

Při jedné cestě do tábora ve městě Ulcinj v Černé Hoře byla ADRA upozorněna na nedaleký tábor, který byl v šedesátých letech postaven pro utečence z okupovaného Československa. Nyní v něm žili Chorvaté, Srbové, Bosňáci i Albánci, oběti všech válek na území bývalé Jugoslávie. Ačkoliv se jednalo o srubový tábor, podmínky v něm byly velmi špatné. Část pomoci proto směřovala i do tohoto tábora.

V srpnu roku 1999 postihlo Turecko zemětřesení o síle 7,8 stupně Richterovy škály. Pod sutinami domů zůstalo mnoho lidí, mnozí z nich ještě žijí. Psovodi Svazu záchranných brigád kynologů ČR byli krátce po zemětřesení připraveni pomoci, české odpovědné orgány však nebyly schopné na vzniklou situaci včas zareagovat. ADRA se proto rozhodla promptně zasáhnout a pěti kynologů zaplatila cestu do Turecka.

Díky českým kynologům se pak ze sutin povedlo vyprostit tři dosud živé lidi. ADRA posléze do Turecka vyslala kamiony s materiální pomocí, především hygienickými potřebami, spacími pytlí, příkrývkami a zdravotnickým materiálem.

ADRA pomáhala i s koordinací práce kynologů po zemětřesení na Tchaj-wanu o několik měsíců později. Úřady se poučily a letadlo s psovody a zástupcem organizace ADRA přistálo na Tchaj-wanu necelých dvacet čtyři hodin po katastrofě. I přes usilovnou snahu však kynologové žádného živého člověka v sutinách neobjevili.

Rokem 1999 se také datuje začátek dosud největšího rozvojového projektu organizace ADRA, který dosud trvá. Zasluhou vedoucí zlínské ADRA pobočky Aleny Rusové byl zahájen program BangBaby, jehož cílem je trvalá podpora a zlepšení života chudých dětí v Bangladéši.

Dárci v České republice v rámci tohoto programu financují vzdělání vždy konkrétního dítěte. Hradí náklady na školné, ale i třeba na nezbytné školní pomůcky, uniformu či stravu. Od začátku prošlo programem přibližně 3000 dětí, které podporovalo přes 1400 dárců.

Pomoc konkrétním lidem vezl také spolupracovník Adry Josef Machač ze sbírek z Dobrušky a Opočna. Sám pochází z Trnova, který byl před lety zatopen. Spolupracovníkem organizace je od roku 1995. „Minulý týden jsem vozil pomoc například do Děčína, kde vznikl provizorní, ale evidovaný a hlídáný sklad v mateřské škole. Já nebo někdo jiný obešel rodiny, sepsal, co potřebují. Nevozíme žádné velikánské kupy,“ popsal cestu věcí a zároveň řídil nakládání čistících prostředků, obzavového materiálu, léků, vitamínů, hygienických potřeb, příkrývek, holínek, pracovního ošacení. Nejhorší je oklepávání omítek – proto vozí i zednická kladiva. „Lidé nám také často připravují zdravotnické balíčky, které obsahují třeba prací prášek, čisticí prostředky, bonboniéru, ručník, tričko...“ Podobné balíčky posílají z Dobrušky, Opočenska a Trnovska, kde byli v minulosti zatopeni a moc dobře vědí, co se může hodit. Majitel firmy, jenž poskytl Adře auto, ani řidič nechtějí cestu komentovat: „Prostě je to potřeba, není nutné o tom mluvit. Někdo musí udělat i to, na čem se nevydělá,“ zavírají dveře vozu.

Rychnovský deník, 5. září 2002

Jedno z nejpostiženějších míst v Kosovu bylo město Gjakov, kde žilo okolo 120 tisíc obyvatel. Po válce byla řada lidí nezaměstnaných, takže si nebyli schopni opravit své poničené či vypálené domy. ADRA za prostředky českého ministerstva vnitra vybrala 11 rodin, které dostaly stavební materiál a finanční dar na zaplacení dělníků, aby si vlastními silami mohly domy zrekonstruovat. Peníze i materiál jim byl dodáván po částech podle toho, jak postupovaly v práci na domech.

Na to, že je v Ballofici (Kosovo) nevyhovující škola, upozornili v roce 2000 čeští vojáci KFOR. Ve staré budově s propadajícími se stropy a pouze třemi třídami se učilo 260 dětí. ADRA za pomoci vojáků, dobrovolníků z ČR a Moldavska postavila novou školu, a to pouze půl roku po vyhlášení projektu ministerstvem zahraničí.

V roce 2001 se také již po jedenácté uskutečnil psychorehabilitační pobyt pro lidi se zdravotním postižením a jejich příbuzné a známé v Krnově. Tehdy se pobytu účastnilo 36 osob.

U příležitosti desátého výročí založení české pobočky ADRA byla zahájena pravidelná celorepubliková Velikonoční sbírka, jejímž heslem bylo: „Pomáhat může každý“. Po deset let vyrážely vždy na dva dny v období před Velikonoce do ulic českých měst stovky dobrovolníků s kasičkami a vybírali peníze na projekty realizované organizací ADRA doma i v zahraničí. Poslední ročník se uskutečnil v roce 2011.

V roce 2000 se ADRA již poněkoličkáte v historii vydala s kamiony naloženými pomocí do zemí sousedících s Čečenskem, na jejichž území se nacházelo množství uprchlíků z této kavkazské země. Tentokrát konvoj směřoval do Dagestánu. Ve stejném roce byl také realizován menší projekt na pomoc dětem v uprchlických táborech v Gruzii.

Po povodních na Ukrajině v roce 1998 ADRA na místě navázala dlouhodobou spolupráci. V letech následujících začaly každé léto na Ukrajinu jezdit skupiny dobrovolníků, nejprve do dětského domova ve Vilšanech, poté v Mukačevu, kteří jednak prováděli menší opravy budovy a jednak vymysleli volnočasové aktivity pro děti. S drobnými změnami tato spolupráce trvá doteď.

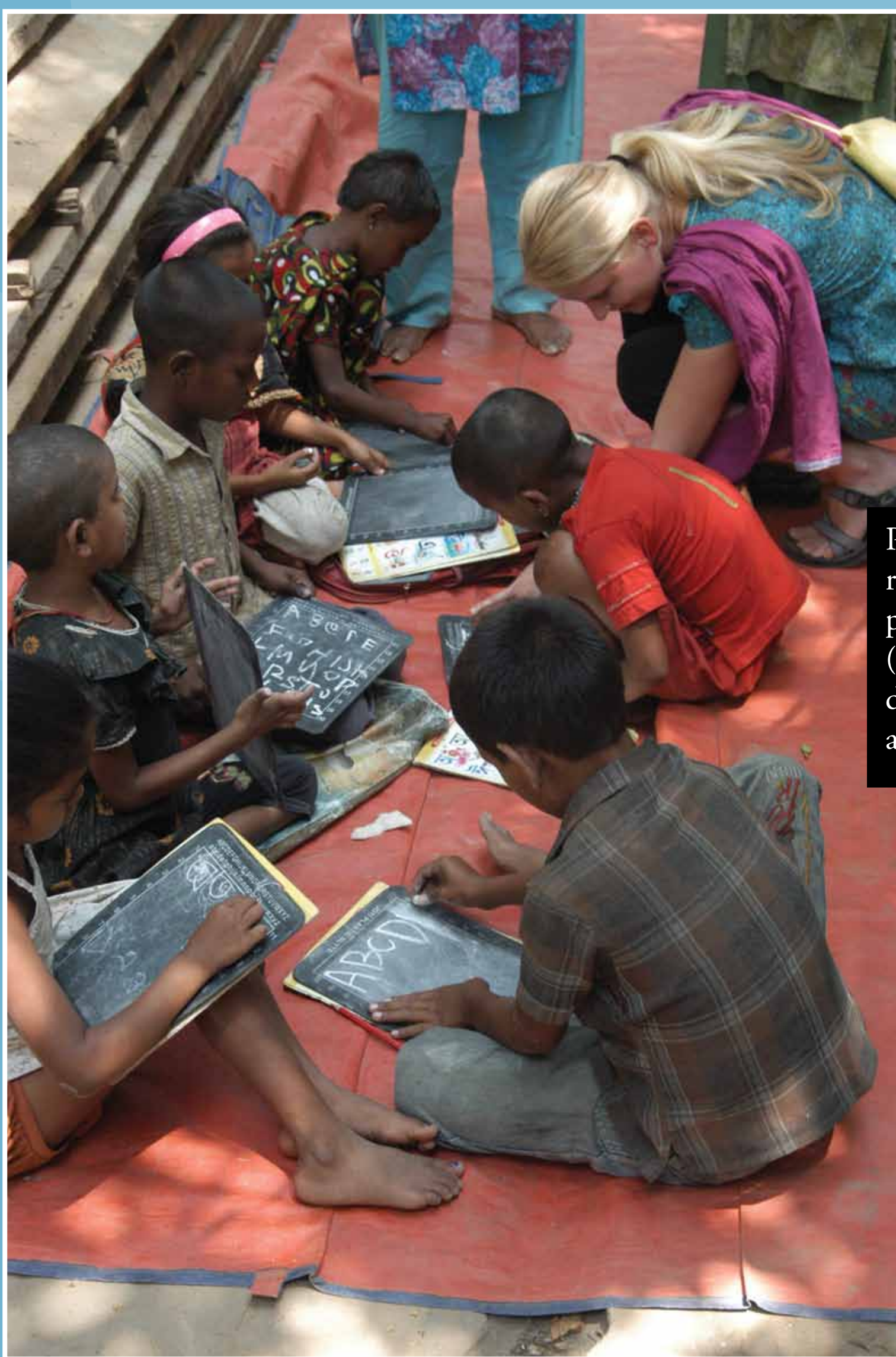
Od prvních velkých povodní v roce 1997 na Moravě téměř každým rokem ADRA pomáhala při menších lokálních záplavách. V létě roku 2002 však voda zaplavila jednu třetinu území Čech. ADRA v postižených oblastech zřídila koordinační centra, distribuovala materiální pomoc, koordinovala dobrovolníky, vyplácela finanční příspěvky. Nově však obětem povodní nabídl také psychosociální pomoc.

ADRA předala ve městě Tešanj osobně dětem a jejich rodinám 61 balíčků. Zbytek balíčků pro děti, které se nemohly dostavit na místo předávání, bude předávat místní sociální rada. Ta nám podle slov sociálního pracovníka Amila Ahmedoviče zbylé předávací protokoly a fotografie z předávání pošle v následujícím měsíci. Protože v Tešanji žije převážně muslimské obyvatelstvo, oslovila ADRA na sklonku minulého roku také Sociální radu v srbském městě Doboj, která Adře předala seznamy a dokumentaci k 50 dětem z velmi slabých sociálních rodin. Díky velikému zájmu adoptivních rodičů z Čech a Moravy mohla ADRA předat také těmto dětem jejich první „letní balíček“. Jak uvedla koordinátorka projektu Marie Racková: „Reakce dětí byly různé. Děti z města Tešanj již po zimním balíčku pochopily způsob realizace projektu. Některé dokonce již v zimě samy poslaly svým českým rodičům děkuvný dopis. Děti z města Doboj byly ještě trochu plaché a nesmělé. Myslím si, že všechno je otázkou času, jak se vzájemný vztah dětí a jejich „adoptivních“ rodičů bude vyvíjet.“

*Tisková zpráva k projektu Adopce v balíčku,
23. dubna 2004*

Afghánistán patří mezi nejchudší země světa, přičemž situaci zde přitížilo i působení hnutí Taliban, díky němuž byla země izolována od okolního světa. V roce 2002 ADRA ČR realizovala ve spolupráci s ADRA Německo dva rozvojové projekty v Afghánistánu: podpořila vesnickou školu v Khogjani a výrobu dek a matrací v uprchlickém táboře v Kábulu a Jalalabadu.

Program BangBaby započatý v roce 1999 se úspěšně rozrůstal. I z toho důvodu k němu byl ještě v roce 2002 připojen projekt na podporu škol v chudinských čtvrtích (slumech) Dháky, hlavního města Bangladéše. ADRA zde dodnes provozuje osm slumových škol, platí platy učitelů a nákup učebních pomůcek pro děti.

Na konci roku 2003 zasáhlo Írán ničivé zemětřesení. ADRA ČR finančně podpořila vybudování mateřské školy asi pro šedesát dětí traumatizovaných zemětřesením. Výběr dětí i zaměstnanců školy zajistila místní nevládní organizace YAARI. Zbývající prostředky byly použity na obnovu zdravotnického centra ve městě Bam.

V roce 2003 provedly Spojené státy americké invazi do Iráku. Česká republika na místo vyslala kontingent 7. polní nemocnice, která působila v jihoirácké Basře. Právě do této nemocnice po dohodě s Generálním štábem Armády ČR putovala zásilka humanitární pomoci vypravená organizací ADRA. Jednalo se zejména o léky, potraviny, hygienické prostředky a výpočetní techniku pro samotnou polní nemocnici.

Jedním z dlouhodobých projektů pomoci v zemích bývalé Jugoslávie byla tzv. adopce v balíčku. Příspěvatelé z ČR dvakrát do roka posílali adresné balíky dětem ze sociálně slabých rodin v Bosně a Hercegovině a později také v Kosovu. Projekt, do kterého bylo postupně zahrnuto přes 300 dětí, byl realizován mezi lety 2003 až 2009.

Na základě zakázky Magistrátu města Hradec Králové vznikla v roce 2003 Pyramida pomoci a rozvoje. Toto zařízení dodnes poskytuje poradenství lidem, kteří se stali obětí trestného činu či násilí. V roce 2009 bylo rovněž v Hradci Králové založeno Dětské krizové centrum, které se věnuje práci s dětmi v tíživé životní situaci.

Vcházím do pokoje. Kdo to leží v té posteli? To přece nemůže být ta moje milá krásná paní, která mi tak moc připomínala maminku kmotru, ta, které jsem česávala bílé vlnité vlasy a těšila se z jejích úsměvů. Kdo to tady leží? Vychrtlá postava s ústy přikrytými vlhkou rouškou, zavřené oči a sípavý dech... Je to ona. Beru ji za ruku a šeptám: „To jsem já, přišla jsem se za vámi podívat.“ Chybí mi slova. Co se říká, když člověk umírá? Nikdy jsem neviděla nikoho umírat, co mám dělat? Jdu do koupelny navlhčit roušku a dívám se na sebe do zrcadla. Proč jsem tady, má to smysl?

Dávám si hlavu k její, tak, aby mé rty byly blízko jejího ucha. „Nevím, jestli to tak je, ale věřila jste, že se jednou setkáte s dcerou a ta chvíle přijde. Už se nebudete trápit, už vás nebude nic bolet, budete spolu a šťastné. Já nevěřím tak jako vy a umím jen jednu modlitbu, kterou mě naučila babička, ale vy jste se modlila často a já to teď udělám za vás. Otče náš...“ Při „odpuštění“ nám naše viny“ vydechla naposledy. Seděla jsem a dívala se na její tvář, kterou si budu pamatovat takovou, jakou jsem ji znala z našich dřívějších setkání.

Příběh dobrovolnice z Prostějova

V lednu roku 2004 zahájilo činnost první Dobrovolnické centrum ve Frýdku-Místku. V následujících šesti letech vzniklo dalších devět center, které dnes vybírají, školí a vysílají dobrovolníky do domovů pro seniory, dětských domovů, nemocnic, léčeben dlouhodobě nemocných a jiných sociálních zařízení ve 27 městech v ČR.

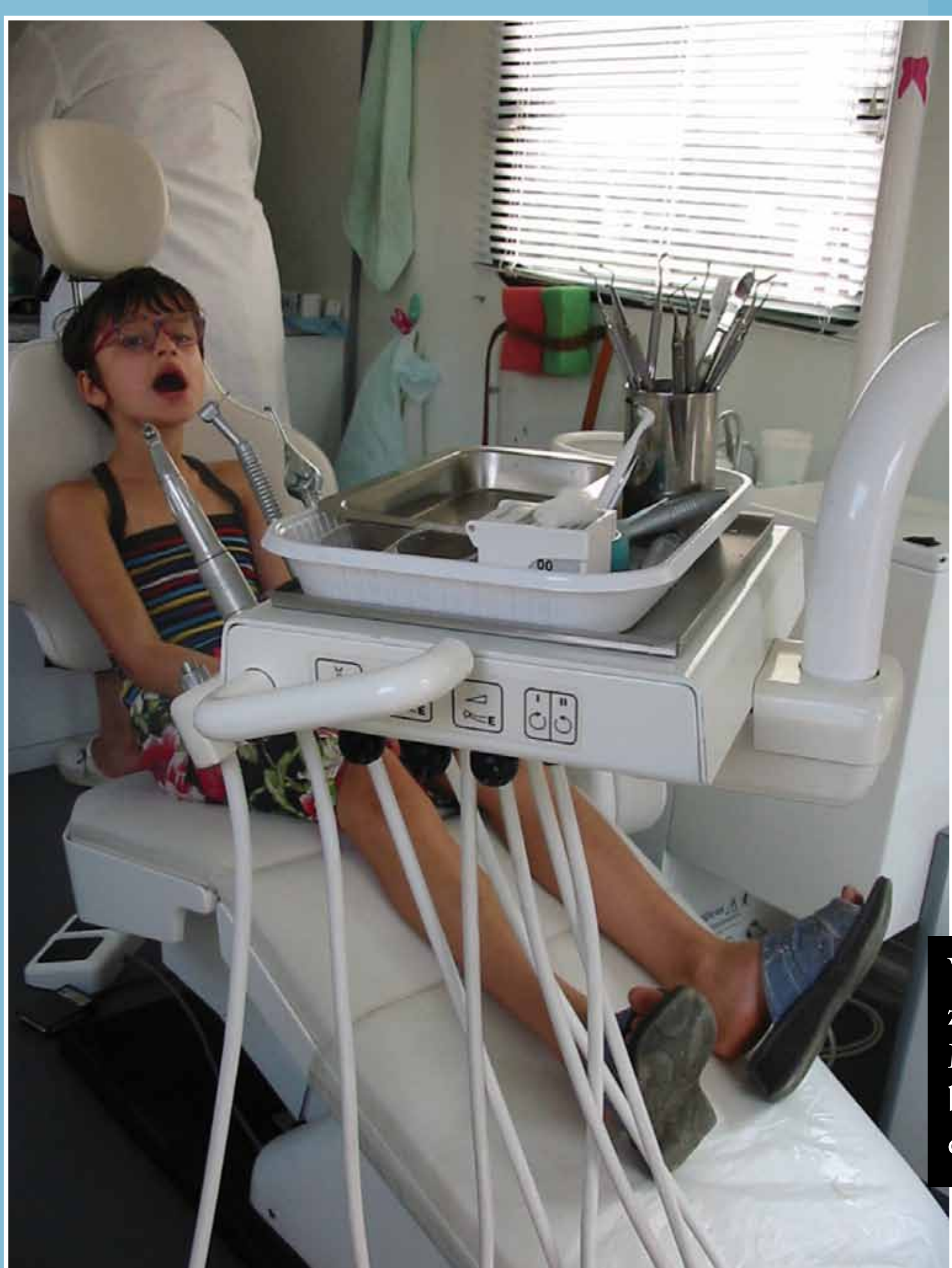
ADRA ČR byla v roce 2004 požádána o dodávku dětského oblečení pro Rwandu, která se ještě stále vyrovnávala s následky krutého občanského konfliktu, kdy jedno etnikum vyražďovalo to druhé. Na konci srpna bylo ve spolupráci s ADRA Německo do země dopraveno 70 kubických metrů oblečení.

Klíčová událost roku 2004 se odehrála až na jeho samém konci – 26. prosince. Zemětřesení v Indickém oceánu vyvolalo obří vlnu tsunami, místy vysokou až 17 metrů, která zasáhla především oblast jižní Asie (Indonésii, Thajsko, Srí Lanku, Indii), vlna však byla natolik silná, že způsobila škody i na pobřeží Afriky (Madagaskar, Somálsko, Tanzánie). Zaznamenaná byla i v Austrálii či dokonce na Antarktidě.

Neštěstí si vyžádalo přes 150 tisíc obětí, 27 tisíc lidí bylo prohlášeno za nezvěstné, přes milion lidí přišlo o střechu nad hlavou. Jelikož katastrofa udeřila v čase vánočních dovolených, bylo mezi oběťmi mnoho turistů, včetně osmi Čechů.

V roce 2005 ADRA vyjednala pokračování úspěšného projektu pojízdné zubní ordinace. Z území bývalé Jugoslávie se mobilní ordinace přesunula do Moldavska. „Mobident“ zde sloužil především válečným invalidům, pro které bylo obtížné dostavit se na vyšetření k normálnímu doktorovi. Kromě toho ordinace absolvovala cestu i do sirotčince ve městě Orhei.

Pro organizaci ADRA byla tato událost zlomovou, na konto veřejné sbírky lidé poslali přes 124 milionů korun. ADRA jako jedna z prvních organizací vyzkoušela nový fundraisingový nástroj, tj. dárcovskou sms. Pouze prostřednictvím DMS ASIE lidé poslali 50 milionů. Z výtěžku sbírky byly financovány projekty ještě několik let po tsunami. ADRA také navázala dobrou spolupráci v nových, vzdálených destinacích, ze které težit dodnes. Dalším logickým důsledkem byl postupný růst a větší profesionalizace oddělení, které mělo na starosti zahraniční projekty.

Na stromě, pod nímž leží mrtvola v plastu, visí obrázek dvou nezvěstných. Matky a syna. Muž stojící poblíž si zapálil cigaretu. Žena v klobouku došeptala modlitbu ze sešitu s arabským textem. Zakryla si sešitem ústa. Je nedýchatelně. Vojáci si nasazují respirátory. Nad zatuchlou špinavou vodou poletují hejna vážek. „Ta žena z obrázku na stromě je tady,“ ukazuje muž s cigaretou na igelitový pytel. „Jmenovala se Roslinda. Chlapce nenašli.“ Kovové pásy bagru se pomalu sunou blátem a troskami k dalšímu úseku. Opět mrtvá těla. Jejich odklizení probíhá v jakési mlčenlivé apatii. Z hlavní silnice sjíždí buldozer. Znamená konec nadějí. Jeho dílo definitivně srovnává zbytky domů se zemí. Na nebi krouží vojenský vrtulník. Byla to prý tady čtvrt bohatých. Pevné střechy a zdobné štíty rozpadlých domů to dosvědčují. V jednom domě se houpe u zbytku stropu velký křišťálový lustr. V garáži stojí stlačen spadlým stropem mercedes. Další zbořeníště přepychu patřilo majiteli mnoha hotelů v Indonésii. Pouhé víkendové sídlo. Perský koberec z haly zadržel kmen kokosové palmy. Abychom došli až k písčité pláži, musíme projít kolem hromadného hrobu. Velká otevřená rána! Zatímco ji bagr z jedné strany rozšiřuje, buldozer ji na druhém konci zahrnuje. Na ohništi hned vedle jámy si vojáci na rozpáleném plechu smaží vajíčka. K jámě dojel další plně naložený nákladák. Zvedá korbu. Igelitové pytle padají na dno. „Kolik?“ ptá se voják řidiče. „Tři sta?“ odpoví řidič otázkou. „Kdo by je počítal?“

Z deníku Jana Bárty, leden 2005, Banda Aceh, Indonésie

Bezprostředně po tsunami v Asii ADRA ve spolupráci s místními partnery distribuovala materiální a potravinovou pomoc, např. financovala dvě letecké zásilky především zdravotnického materiálu na Srí Lanku. Následně se však již soustředila na rozvojové projekty s většími dlouhodobými dopady pro postižené obyvatele. V Thajsku takto přispěla na stavbu lodí pro mořské nomády. Stavbu koordinoval Milan Brožík, český občan dlouhodobě žijící v Thajsku.

V Indonésii ADRA realizovala dosud svůj největší rozvojový projekt nazvaný „ADRA pro Sumatru“. Cílem byla oprava či výstavba zničených škol. Původně se plánovalo, že se to bude týkat 17 škol, díky štědrosti dárců se však podařilo otevřít 52 škol.

Celkový rozpočet projektu „ADRA pro Sumatru“ byl přes 97 milionů korun. Na stavbě škol se podílela také ADRA Nizozemí, ADRA Německo a ADRA Austrálie. Česká ADRA však do rozpočtu přispěla největší částkou – 52 miliony.

V Payagale na Srí Lance byla založena výrobní loď, v níž se na stavbě lodí podíleli sami rybáři. Celkem takto ADRA financovala výrobu 94 lodí různých velikostí a typů. Mnohé z nich také dostaly jména po českých firmách či městech, které přispěly na veřejnou sbírku. Jedna loď byla symbolicky pojmenována DMS ASIE.

V Kamale v Thajsku smetla vlna tsunami novou mateřskou školku, pouhé dva dny po jejím otevření. ADRA zde za tři miliony korun postavila školu novou, tentokrát již na vyvýšeném místě a v bezpečné vzdálenosti od moře. Škola pro více než 160 dětí nese jméno Jana Amose Komenského.

Prvního září 2004 obsadila skupina více než 30 teroristů školu v Beslanu v Severní Osetii (Rusko) a držela zde přes 1100 rukojmích: dětí, učitelů a rodičů, kteří první den školy doprovázeli děti do školy. Někteří rukojmí byli teroristy zastřeleni. Po dvou dnech akce skončila výbuchem jedné z nastrožených bomb a následnou přestřelkou mezi teroristy a ruskými silami. Ve škole zahynulo 336 lidí, z toho 186 dětí. Další sedm stovek lidí bylo zraněno. ADRA ČR ve spolupráci s ruskou pobočkou příbuzným obětí a personálu školy poskytovala psychosociální pomoc.

V roce 2004 žilo v Kambodži 240 tisíc lidí nakažených virem HIV. ADRA se v rámci boje s touto nemocí soustředila na preventivní programy. Organizovala školení o HIV/AIDS mezi náboženskými autoritami a mezi ženami v oblastech Sampov a Kravanh. Vyskolené ženy a buddhističtí mniši pak šířili své znalosti dále ve své komunitě. Na snímku sedmiletý hoch nakažený virem HIV ve specializovaném zdravotnickém zařízení.

„Lidé se bojí vrátit do svých polorozbořených domů a není se jim co divit. Nikdo jim nemůže slíbit, že už další zemětřesení nepřijde. Spívenku, ve stanech, nebo pod provizorně postavenými přístřešky z vlnitého plechu. S naší pomocí určitě zimu i v takovém provizoriu přežijí,“ sděluje nám Tarik. Tarik se v to osudné říjnové ráno vydal do práce o něco dřív. Učil v chlapecké škole se 350 žáky. Sotva začalo vyučování, dům se zachvěl v základech. Tarik ani vteřinu neváhal a vyhnal všechny chlapce ven na prostranství před školou. Byl nejvyšší čas. Stěny školní budovy začaly povolovat a strop se propadl do učeben. Tarik zachránil žáky i sebe, svému dvouletému synovi Hamzovi však v tu samou chvíli pomoci nedokázal. Chlapec přišel v rodném domě svého otce ve vesnici Mahdava o život. Chlapcovu matku a Tarikovu ženu Azrach, která byla nablízku, kamení uvěznilo do půli těla. Sama si nedokázala pomoci. Naštěstí se její život podařilo zachránit, i když si řada zlomenin dolních končetin vyžádá několik měsíců léčby. Odvážní sousedé jí pomohli dostat se ven ještě dřív, než se sesypal celý dům. Jedině Tarikově šestileté dceři Marje se nic nestalo. Byla venku s ostatními děvčaty.

Tisková zpráva o pomoci po zemětřesení v Pákistánu, 28. prosince 2005

Od roku 2006 ADRA provozuje a postupně rekonstruuje zdravotnické středisko v obci Itibu v Keni. Při první návštěvě v roce 2005 mělo zdravotní středisko pouze jednu budovu s ambulancí a nedokončenou porodnicí. Vybavení bylo žalostné. Přesto to bylo jediné zdravotnické zařízení v oblasti s 200 tisíci lidmi. Od roku 2008 sem na stáž pravidelně vyjíždějí studenti 1. LF UK.

Dnes v Itibu funguje kromě ambulance i stomatologická ordinace, chirurgický sálek, porodnice i lůžkové oddělení. V současné době se zde také staví lůžkové oddělení pro pacienty s HIV a malárií. Počet ošetřených pacientů se během let zvedl z původních 500 na 10 tisíc ročně.

V únoru roku 2006 byla na Srí Lance u města Tangalle otevřena Cheskagama, což v sinhálštině znamená Česká vesnice. Ve vesnici našlo domy 20 rodin, nejvíce postižených při tsunami v roce 2004. Součástí vesnice je i dětské hřiště a školka. Mimo tuto vesnici ADRA také opravila domy pro dalších 19 rodin.

Ve stejném roce a ve stejné oblasti začal na Srí Lance také dlouhodobý projekt LIFE, jehož cílem bylo např. zlepšení životní úrovně místního obyvatelstva, ať postiženého vlnou tsunami, či nikoliv. Součástí byla obnova vodních zdrojů, zlepšení hygienických podmínek, ale také podpora obživy místních ve formě distribuce pracovních nástrojů (př. sítě pro rybáře, vybavení dílen pro automechaniky, mrazáky pro prodáváče ryb či tkalcovské stavy...)

Krátko po izraelsko-libanonském konfliktu ADRA nakoupila a distribuovala stovky potravinových balíčků pro vnitřní uprchlíky, tj. ty, kteří kvůli válce museli opustit své domovy, ale nepřekročili přitom hranice státu. Na podzim 2006 pak byl v oblasti Tyre realizován projekt na zlepšení přístupu k pitné vodě. V sedmi vesnicích byly instalovány generátory, čerpadla a vystavěna potrubí a nádrže na vodu.

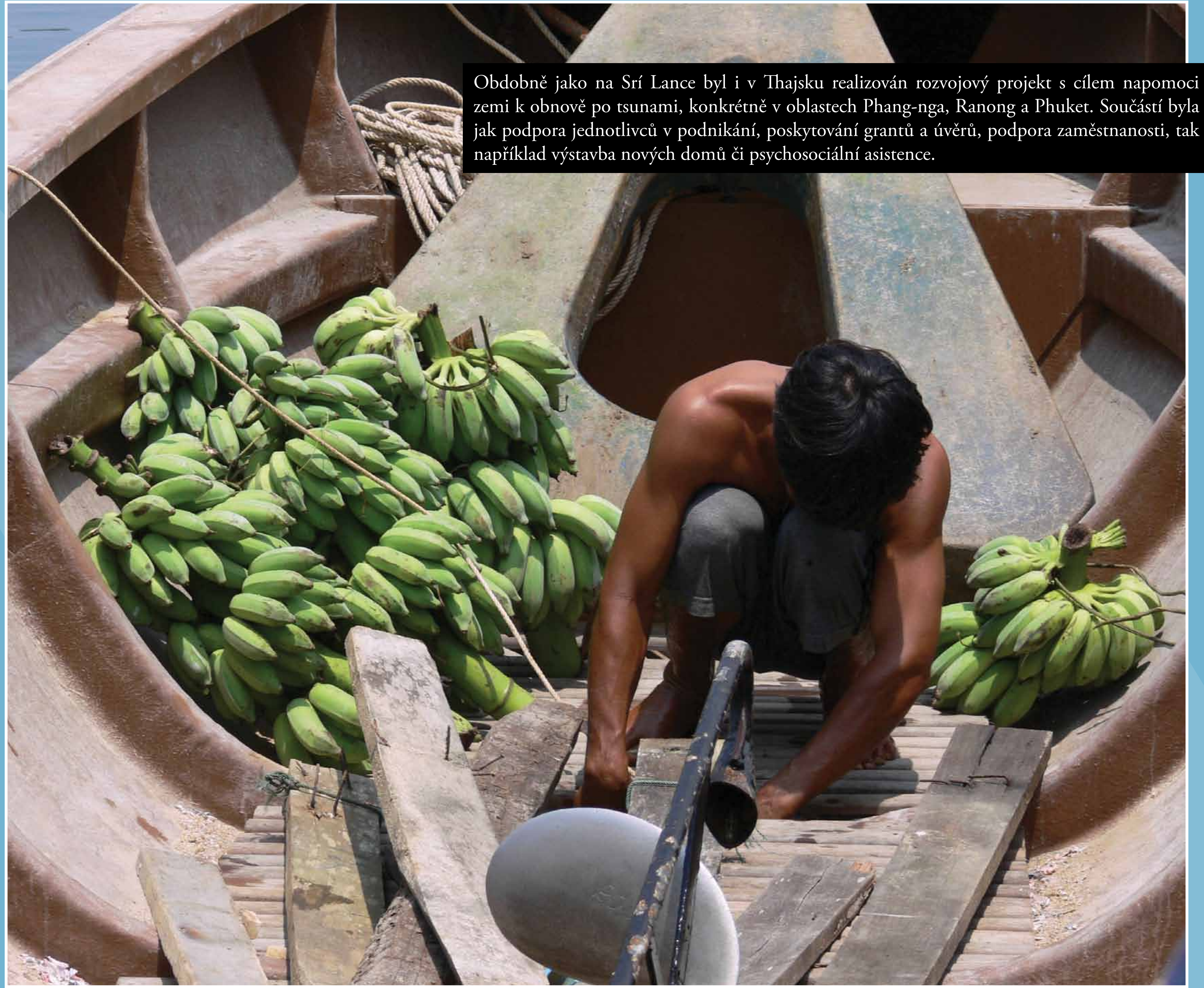
Vzdělávací aktivity organizace ADRA byly v roce 2006 spojeny v ucelený Program rozvojového vzdělávání PRVák, na který ADRA získala prostředky od ministerstva zahraničí. Mateřským, základním a středním školám nabízí výukové programy, jejichž záměrem je seznámit žáky a studenty s problematikou rozvojových zemí. Součástí programu jsou i semináře pro učitele.

V roce 2005 byl Pákistán, konkrétně oblast Kašmíru, postižen silným zemětřesením, kvůli kterému přišlo o život 87 tisíc lidí. Prostředky z veřejné sbírky ADRA použila v první fázi na nákup zateplených stanů, přikrývek a kamen, aby lidé přečkali zdejší krutou zimu. V další fázi se věnovala zkvalitnění výuky a stavbě šesti nových škol v oblasti Bagh.

Naila je jednou z pacientek dětského protituberkulózního sanatoria v Nukusu. Je jí 9 let a spolu s rodiči a třemi sourozenci bydlí v domě na okraji městečka Chodžeji (Karakalpakstán). Tatínek pracuje jako švec, maminka je v domácnosti. Spolu s nimi v domě bydlí ještě babička. Se dvěma sourozenci, bratrem a sestrou, Naila dochází do městské školy vzdálené asi 30 minut chůze od domova. V zimě Naila byla několikrát dlouhodobě nemocná, měla kašel, trápily ji virózy a chřipka. Obvodní lékař proto navrhl rodičům poslat ji na pětítýdenní pobyt do dětského protituberkulózního sanatoria. Pobyt v sanatoriu by Naila mohla přirovnat k pobytu na letním ozdravném táboru, bylo tam hodně dětí z různých částí Karakalpakstánu, a protože během prázdnin měly ve škole sanatoria méně vyučování, mohly více času trávit hraním. Občas ale byla Naila smutná, protože se jí stýskalo po rodičích, kteří ji nemohli přijet navštívit, neboť nevlastní auto a sanatorium je od jejich domova daleko. Holčička se s nimi viděla pouze jednou za celou dobu pobytu v sanatoriu.

Příběh pacientky sanatoria Nukus, Uzbekistán

Obdobně jako na Srí Lance byl i v Thajsku realizován rozvojový projekt s cílem napomoci zemi k obnově po tsunami, konkrétně v oblastech Phang-nga, Ranong a Phuket. Součástí byla jak podpora jednotlivců v podnikání, poskytování grantů a úvěrů, podpora zaměstnanosti, tak například výstavba nových domů či psychosociální asistence.

Velkou částí zmiňovaného projektu v Thajsku byla i rekonstrukce vodních zdrojů – budování vodovodů, stavba nádrží. Celkový rozpočet projektu byl v přepočtu téměř 70 milionů korun a podílelo se na něm mnoho poboček ADRA z celého světa. ADRA ČR přispěla více než 17 miliony.

V roce 2006 ADRA ČR pomáhala s rekonstrukcí nemocnice Sv. Anny ve Varně v Bulharsku. Nemocnice, zvláště suterén budovy s technickým zázemím, byl zničen při záplavách v roce 2005. V rámci projektu byla vyměněna okna a dveře, opraveny podlahy a zdi, bylo zde vybaveno sociální zařízení pro lékaře a sestry. Pořízena byla i nová trafostanice, která však byla po zkušenostech s povodněmi přesunuta do prvního patra budovy.

Dva roky po ničivé vlně tsunami zasáhlo ostrov Jáva (Indonésie) další zemětřesení. ADRA ČR obyvatelům poskytla materiál na stavbu provzatímních přístřešků (dřevo, vlnitý plech, hřebíky) a také další potřeby pro domácnost.

17. října 2006 byla v prostorách Senátu ČR předána historicky první Cena Michala Velíška. Cena byla pojmenována po stříhači TV Nova, který se rok před tím zastal neznámé ženy, jíž ohrožoval muž se střelnou zbraní. Velíšek byl při incidentu postřelen a na následky svého zranění zemřel. Udělováním ceny chce Nadace ADRA ocenit statečné činy lidí, kteří bez ohledu na vlastní bezpečí pomohli bližnímu v nouzi.

V roce 2007 se ADRA podílela na projektu, který měl pomoci dětskému sanatoriu Nukus v Uzbekistánu. Šlo o dílčí součást programu na zlepšení kvality pitné vody v Aralské oblasti, který financovalo české ministerstvo zemědělství. Sanatorium bylo vybaveno úpravnou pitné vody a dále byly postaveny dva kontejnery se sprchami a toaletami, které byly napojeny na kanalizaci.

Mongolové jsou ve své nátuře pastevci. Vlivem kruté zimy v roce 2005 však přišli o svá stáda a tím i jediný způsob obživy. V průběhu projektu, který zde ADRA realizovala, se podařilo motivovat místní komunity o celkovém počtu více než 400 lidí k pěstování zeleniny. Tím jim zajistila finanční příjem pro rodinu, ale i dostatek vitaminů pro jejich zdraví. Když projekt uprostřed pouště Gobi začínal, místní lidé jedli převážně maso a mouku v různé podobě. Maso je pro Mongoly opravdu potřebné, ale zelenina chyběla. Začátky byly těžké. Bylo potřeba místním lidem představit zemědělský způsob života, ale také začínat několikrát od začátku, neboť lidé byli stále navyklí svému kočovnému způsobu života. Postupně se ale skupina lidí stabilizovala a projevil opravdový zájem.

„V posledním roce projektu jsem neplánovaně přijel navštívit jednu ze zahrad a místní farmáři mě pozvali na oběd, který si připravovali sami pro sebe. Byl to skvělý pocit, když jsem viděl, že prakticky celý oběd je plný zeleniny,“ líčí své dojmy koordinátor projektu Jakub Němec.

Tisková zpráva o ukončení projektu v Mongolsku, květen 2010

V roce 2007 ADRA ukončila projekt v oblasti Phong Dien ve Vietnamu, která byla rok předtím zasažena tropickou bouří Xangsane. ADRA zde zrekonstruovala dvacet rodinných domů, tři školní budovy, systém zavlažování a přívod vody.

V Bangladéši ADRA působí dlouhodobě, již od roku 1999. Bylo tedy samozřejmé, že se zapojila do mezinárodního projektu pomoci Bangladéši poté, co jej zasáhl v listopadu 2007 cyklón Sidr. Pomoc byla zaměřena na odlehlou oblast Barguna na jihu země. Zde byly distribuovány potraviny a budována přístřeší pro 3010 rodin (celkem 15 tisíc lidí).

V roce 2007 ADRA ukončila rozsáhlé projekty elektrifikace v Zambii. První projekt probíhal v Masuku, kde byla pomocí solárních panelů zavedena elektrina do místní nemocnice, střední školy, domků pro učitele a dále zde byly vybudovány vodní pumpy. V druhém projektu bylo elektrifikováno komunitní centrum a zdravotní středisko v Naluyandě.

V rámci dlouhodobého zemědělského projektu v poušti Dornogobi v Mongolsku byly vybudovány tři studny a kolem nich zeleninové zahrady. Místní obyvatelé, původem pastevci, pak prošli řadou školení, kde se učili, jak správně zeleninu pěstovat. V posledním roce projektu byly rovněž postaveny dva skleníky.

Pro mnohé Mongoly byl přechod od pastevectví k pěstování zeleniny velmi obtížný a těžko si na něj zvykali. Již první úroda ze zeleninových zahrad v roce 2008 však naznačila, že projekt přeci jen místní lidé přijmou. Družstvo z Erdene se přihlásilo na místní zemědělský veletrh a vyhrálo první cenu za největší vodní meloun.

Ještě tři roky po tsunami byly v Indonésii patrné škody způsobené touto katastrofou, poměrně organizace ADRA proto neustávala. V roce 2008 byla na ostrově Nias slavnostně otevřena zrekonstruovaná škola pro 140 žáků. ADRA financovala rovněž vybavení pro školu a také vybudování přívodu vody.

Teddy stavěl ve vesnici Amageley hráze proti vlnám tsunami. Byl pátek odpoledne a předpověď počasí v rádiu upozorňovala na silnou vichřici o síle až 60 mil za hodinu, tedy zhruba 100 km/h. Všichni však věřili, že půjde o běžnou vichřici, která se navíc, jako obvykle, přežene přes jižnější část celé oblasti. Teprve kolem třetí hodiny odpoledne si Teddy uvědomil, že situace je vážná. Spolu se svým synem se dal na útěk. Jenže už bylo pozdě, vzpomíná. Cyklon rozmetal hráz, kterou stavěli, i loď. Nedalo se běžet, nedalo se dokonce ani otevřít oči, jak byl vítr silný. Nakonec se schovali ve skladu rýže. Budova byla naplněná rýží do výšky asi dva a tři čtvrtě metru, pak se dovnitř přihnala voda a vystoupala ještě o metr výš. Pořád však bylo ve skladišti bezpečněji než venku. „Strávili jsme tam sedm hodin, než začala voda opadávat. Báli jsme se,“ připouští Teddy. V noci pak skupinka zamířila k místnímu kostelu. „Normálně by ta cesta trvala deset minut,“ vzpomíná Teddy, „ale tentokrát nám to trvalo několik hodin kvůli nepředstavitelnému množství trosek, které nám zatarasily cestu.“ Kostel byl v troskách a navíc tu leželo dvacet mrtvých těl žen a dětí, které se do kostela přiběhly schovat.

Svědectví o řádění cyklonu Nargis v Barmě, 2008

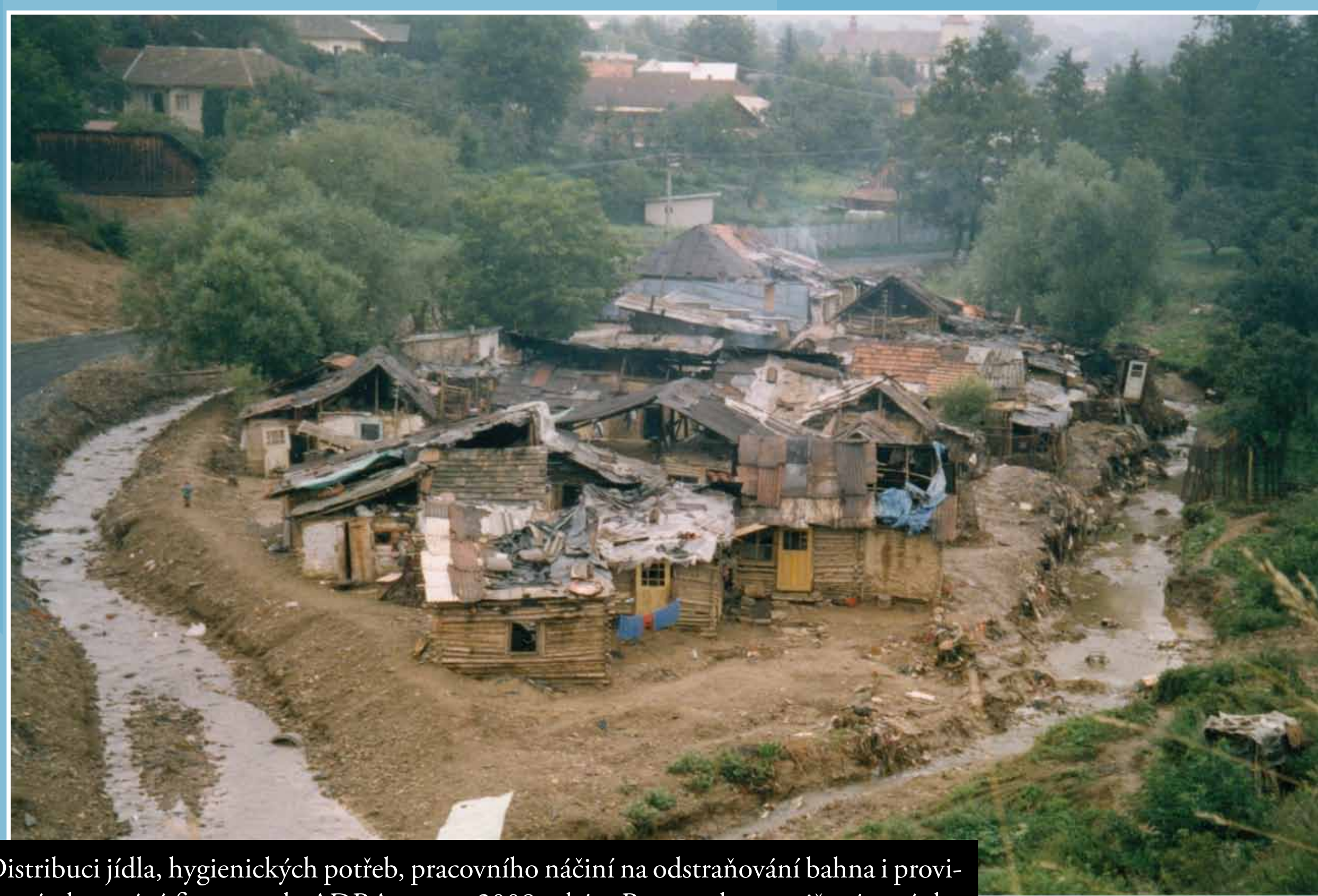
Cyklon Nargis v roce 2008 usmrtil přes 134 tisíc Barmánců. ADRA v první fázi distribuovala postiženým potraviny, hygienické potřeby a také moskytiéry, které lidem poskytl ochranu před hmyzem šířícím malárii a horečku dengue.

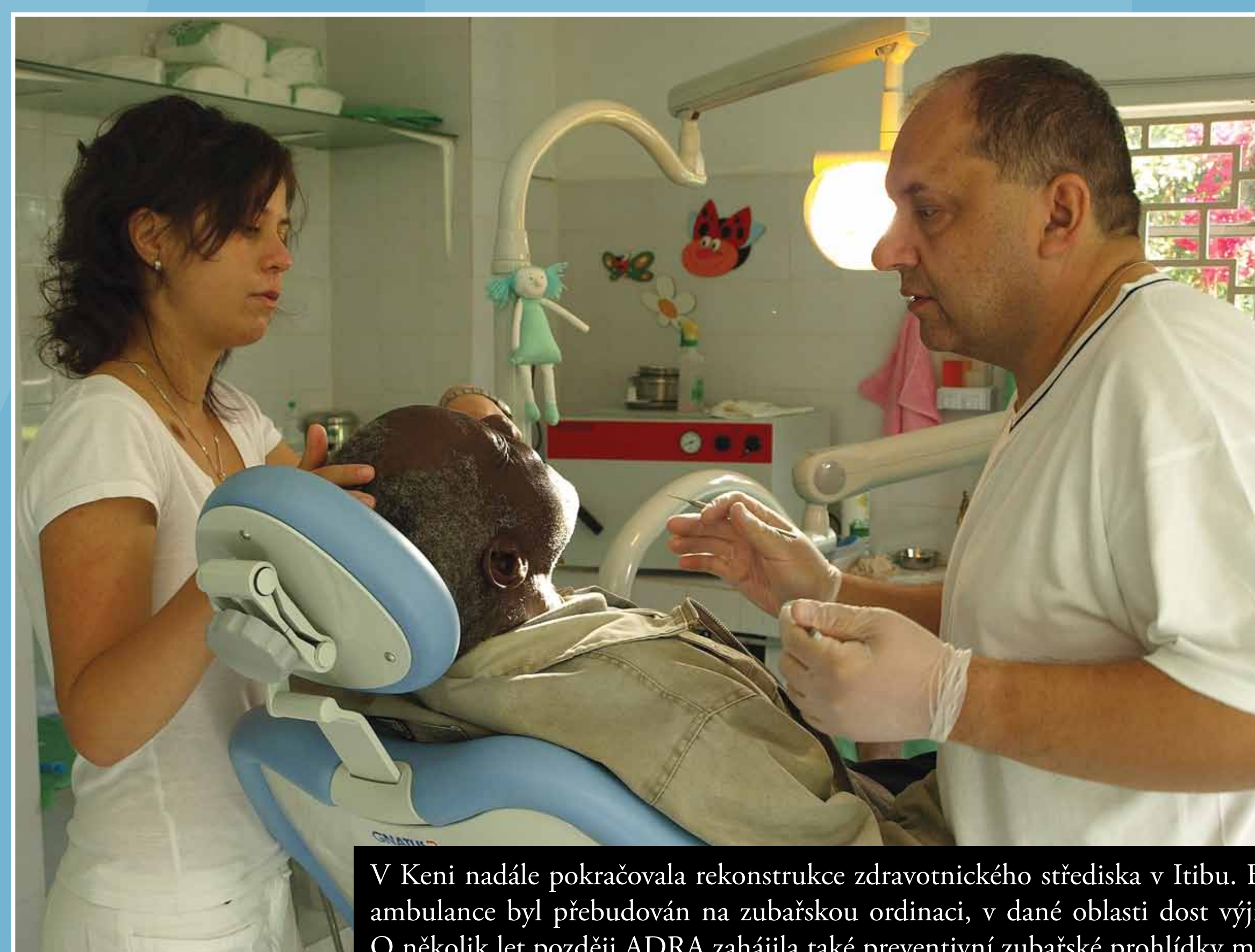
V další fázi se zaměřila na obnovu obydlí v oblasti Pyinsalu. Na stavbě přístřešků byli zaměstnáni místní dělníci i samotní obyvatelé postižení cyklonem. Lidé tak kromě přístřešků získali i možnost obživy a kromě toho se ještě naučili stavební techniky, které zmenšují riziko poškození domů v případě další obdobné katastrofy.

V roce 2008 rovněž udeřilo silné zemětřesení v provincii Sichuan v Číně. Počet obětí přesáhl 70 tisíc, zničeno bylo přes 3 miliony domů. Od organizace ADRA lidé obdrželi potraviny, pitnou vodu a stany.

Distribuci jídla, hygienických potřeb, pracovního náčiní na odstraňování bahna i provizorní ubytování financovala ADRA v roce 2008 také v Rumunsku postiženém záplavami. Pomoc se soustředila hlavně do oblastí, které zůstaly stranou zájmu médií.

V Keni nadále pokračovala rekonstrukce zdravotnického střediska v Iribu. Bývalý sál ambulance byl přebudován na zubařskou ordinaci, v dané oblasti dost výjimečnou. O několik let později ADRA zahájila také preventivní zubařské prohlídky mezi dětmi nedaleké školy. Většina z nich tehdy byla u zubaře poprvé v životě.

Souostroví Vanuatu se nachází 1750 kilometrů východně od Austrálie. V roce 2008 zde ADRA realizovala projekt, jehož cílem bylo zvýšení úrovně vzdělávání v místních komunitních školách, které se mimo jiné potýkají s nedostatkem kvalifikovaných pedagogů. Díky tomuto projektu získalo 180 učitelů základní kvalifikaci, která jim navíc umožnila pokračovat dále ve studiu na vysoké škole. V historii organizace se jednalo o nejvzdálenější projekt.

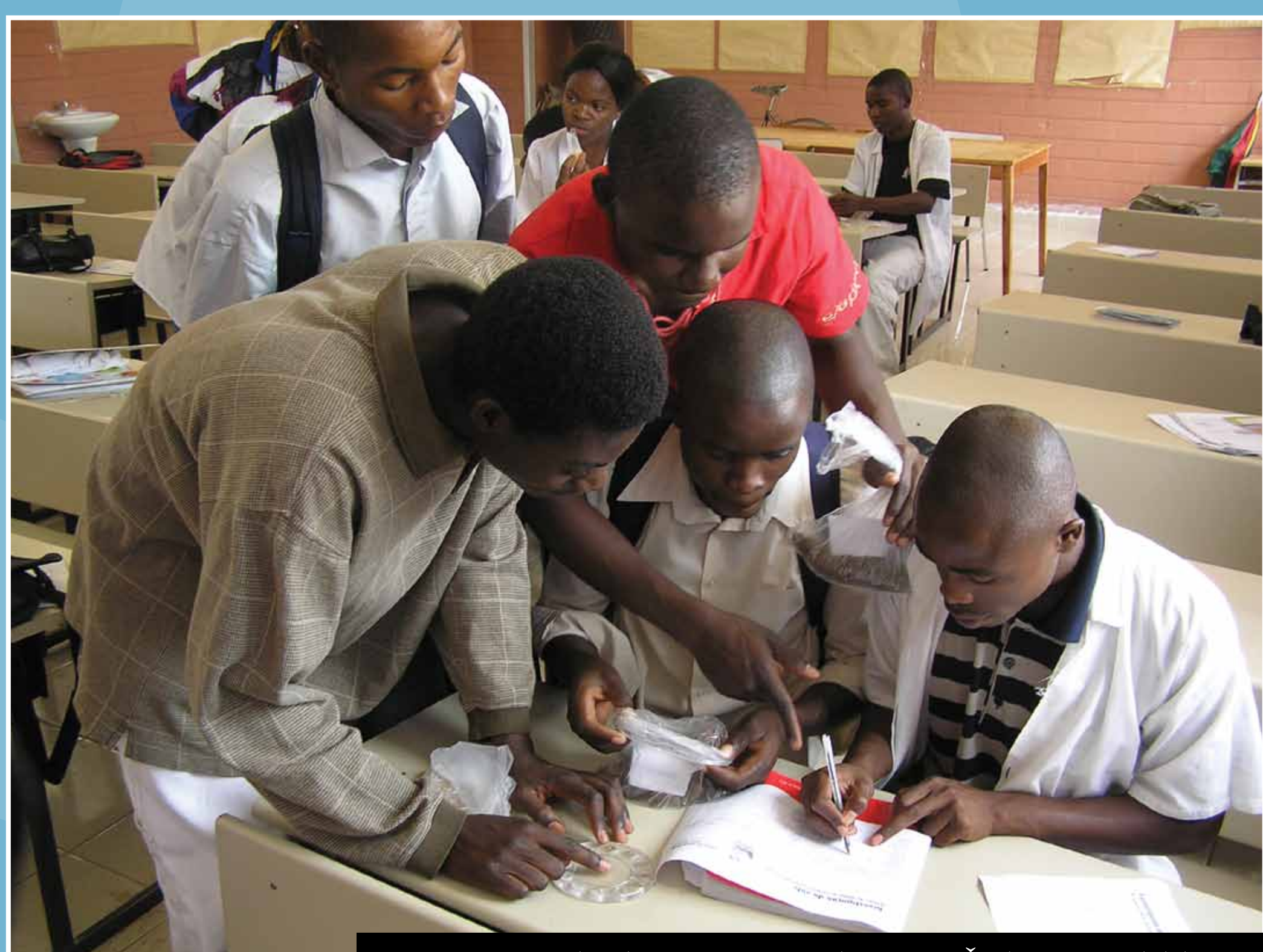
Na který zážitek v rámci spolupráce s organizací ADRA nikdy nezapomeš?

Vybavuji si třeba obdiv, který jsem cítila k sestřím nejrůznějších církevních řádů, jež se po uzavření příměří na severu Srí Lanky staraly o ty nejpotřebnější – sirotky, vdovy a seniory. Pamatuji si na útulek pro zhruba sto sirotků. Staralo se o ně asi pět sester. Děti byly silně poznamenané a vyčerpané neustálým válčením a nejistotou. Při jedné návštěvě mi sestry daly na klín sotva tříletou holčičku, která se po zastřelení rodičů toulala džunglí a živila se tím, co našla. Po těle měla několik boláků od cigaret a doutníků, které na ní „típali“ vojáci. Právě v tomto útulku pro mě děti nacvičily krátké představení. Vyprávělo o tom, jak se dostaly právě sem. Zpívaly a „hrály“ to, co zažily. I když jsem nerozuměla slovům, ve chvíli, kdy se skrývaly v lese a kolem střílela armáda, jsem měla husí kůži, brečela jsem a chtělo se mi zvracet. Tohle jsou zážitky, které člověka ovlivní na celý život...

Rozhovor s Petrou Antošovou, vedoucí oddělení zahraničních projektů (2007–2011)

V roce 2009 ADRA pomáhala i na Filipínách, kterými se prohnala tropická bouře Ketsana, jež rovněž způsobila mohutné záplavy. ADRA se připojila k projektu realizovanému několika pobočkami ADRA z celého světa, v rámci kterého celkem 1124 rodin obdrželo potravinové balíčky, lůžka a pokrývky.

V roce 2009 zahájila ADRA ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou program na podporu zemědělství v Catabole v Angole. Nejprve byla podporována místní střední zemědělská škola; byly vytvořeny školní osnovy, sylaby a učební materiály. Vybudována byla také odborná laboratoř, knihovna, počítačová učebna, demonstrační farma či drůbežárna. V areálu školy byla také postavena ubytovna, aby mohli školu navštěvovat i studenti ze vzdálených míst.

Občanská válka mezi Sinhálci a Tamily na Srí Lance trvala s různou intenzitou 25 let a zanechala po sobě více než 280 000 vnitřních uprchlíků. Po skončení války v roce 2009 ADRA podporovala devět zařízení, která pečovala o nejzranitelnější skupiny uprchlíků – seniory, sirotky a mladé matky. Cílem bylo zlepšit přístup k vodě, hygienické podmínky, financována byla i psychosociální pomoc.

Na jihu Srí Lanky v oblasti Tangalle přitom dále pokračovaly projekty pomoci po tsunami. V okolí nových vesnic postavených pro oběti tsunami často žily velmi chudé rodiny, které však katastrofou nebyly postíženy, proto se jim žádné pomoci nedostalo. Projekt výstavby důstojných obydlí realizovaný mezi lety 2007 až 2009 se proto soustředil právě na tyto komunity.

Stranou zájmu médií i humanitárních organizací zůstalo po tsunami obyvatelstvo Andamanských ostrovů (Indie). Ještě v roce 2007 tu lidé žili v prozatímních plechových přístřešcích ve špatných hygienických podmínkách. ADRA zde budovala vodní zdroje, toalety a organizovala osvětu o hygieně. Projekt byl ukončen v roce 2009 poté, co se místní konečně začali stěhovat do domů postavených zdejší vládou.

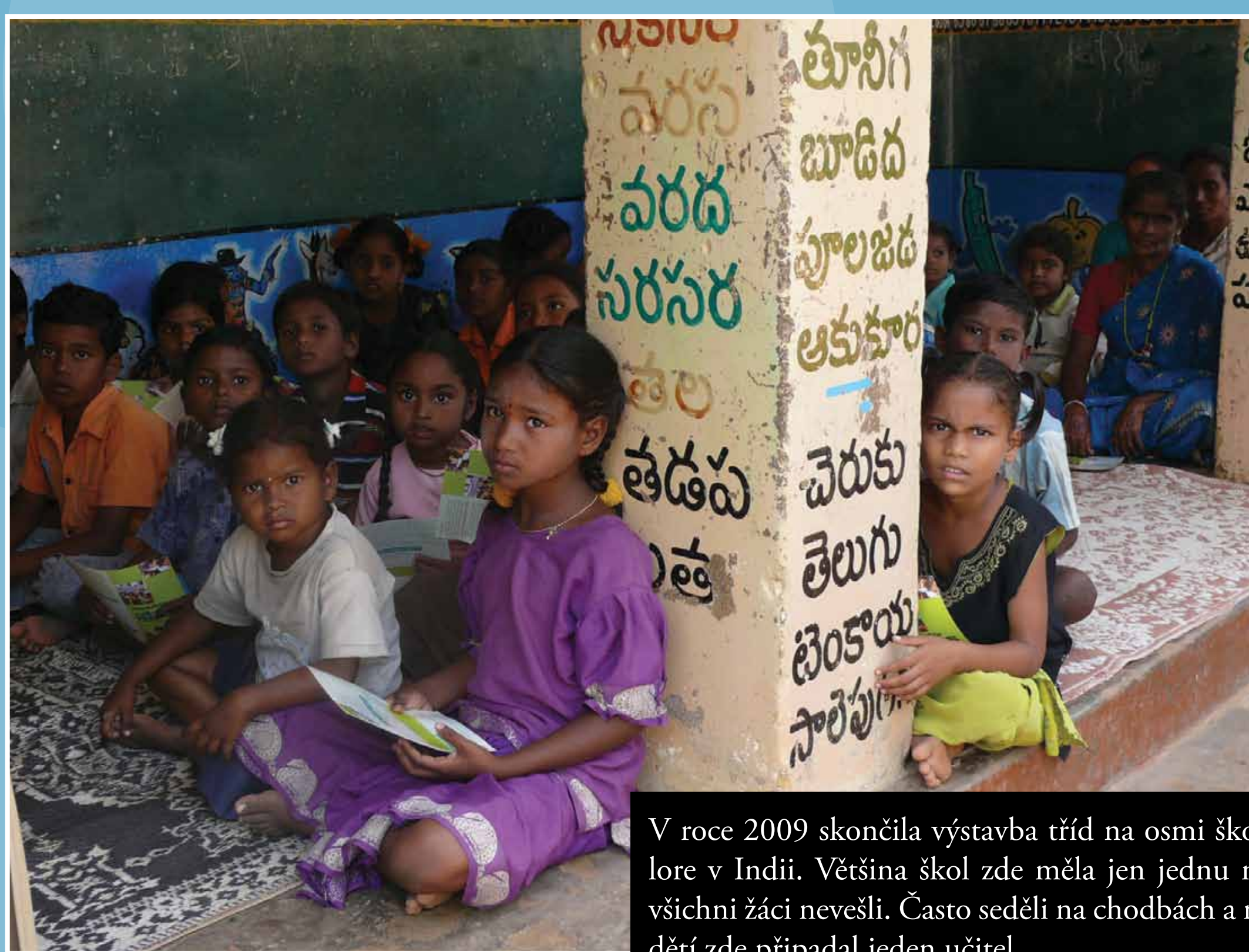
V Zimbabwe v roce 2009 vypukla cholera, která se rychle šířila. Bylo nutné pro obyvatelstvo zajistit nekontaminovanou pitnou vodu. ADRA proto přispěla na projekt budování studní s ručními pumpami a také na distribuci kanystrů a tablet na čištění vody.

Následně nám babička přinesla dítě, které bylo na těle velmi těžce popálené. Je to až neuvěřitelné, že to dítě zvládlo. Nehoda se stala v pátek, tedy před 4 dny, a ona s ním šla někam, kde mu na to dali cosi, co připomínalo pudr. Takže se na popálených plochách vytvořila jakoby kaše se zbytky tkání a sekretu. Dítě jsme postupně, přesně podle pravidel, ošetřovali – zřejmě bylo už tak vyčerpané z bolesti, že ani moc neplakalo. Náš tým provedl skvělé ošetření, dítě dostalo dětský Paracetamol sirup, který zároveň tlumí bolest a asi po dvou hodinách si ho babička odnášela domů. Budeme doufat, že na převaz druhý den přijde. Babička ho tu nechtěla nechat na hospitalizaci. Paradoxem je, že v ČR by dítě s takovým rozsahem popálení z místa úrazu odjíždělo rychlou záchrannou službou do nemocnice na infuzích, pak by po akutním ošetření v nemocnici za přítomnosti ARO specialisty bylo uvedeno do umělého spánku (v rámci prevence šokového stavu z bolesti) a vrtulníkem transportováno do popáleninového centra. V Africe dostane někde ve zdravotnickém zařízení pudr a jde domů.

z deníku Aleše Bárty, koordinátora projektu zdravotnického střediska Itibo v Keni

V roce 2009 se patronkou zdravotního střediska v Itibo stala Česká miss 2009 Iveta Lutovská (dnes Vítová). V létě téhož roku sama také středisko navštívila a pomáhala při ošetřování pacientů. Na sklonku roku pak nafotila charitativní kalendář, výtěžek z prodeje putoval právě do střediska v Itibu.

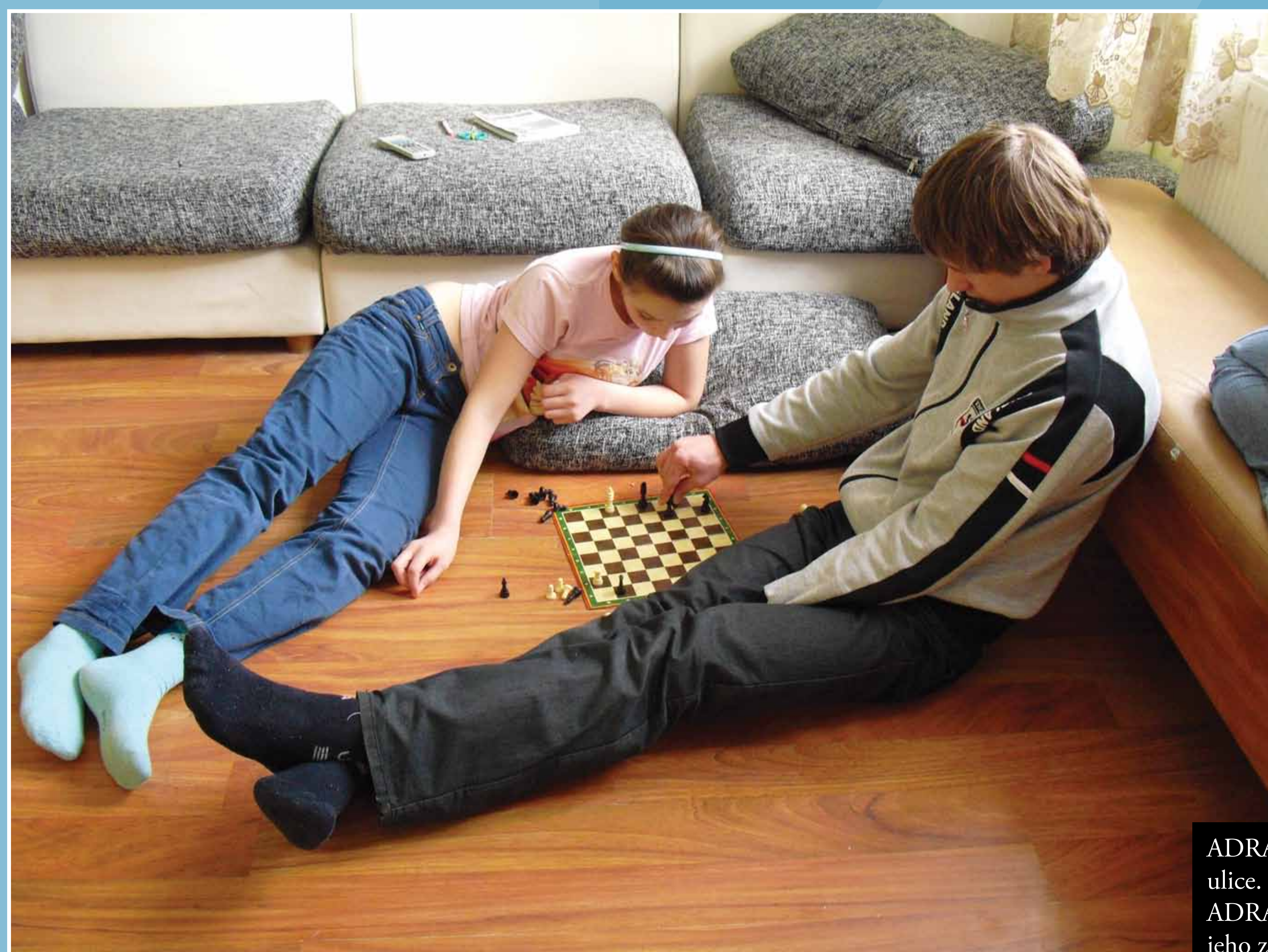
V roce 2009 skončila výstavba tříd na osmi školách v regionu Nellore v Indii. Věřšína škol zde měla jen jednu malou třídu, kam se všichni žáci nevešli. Často seděli na chodbách a na verandách. Na sto dětí zde připadal jeden učitel.

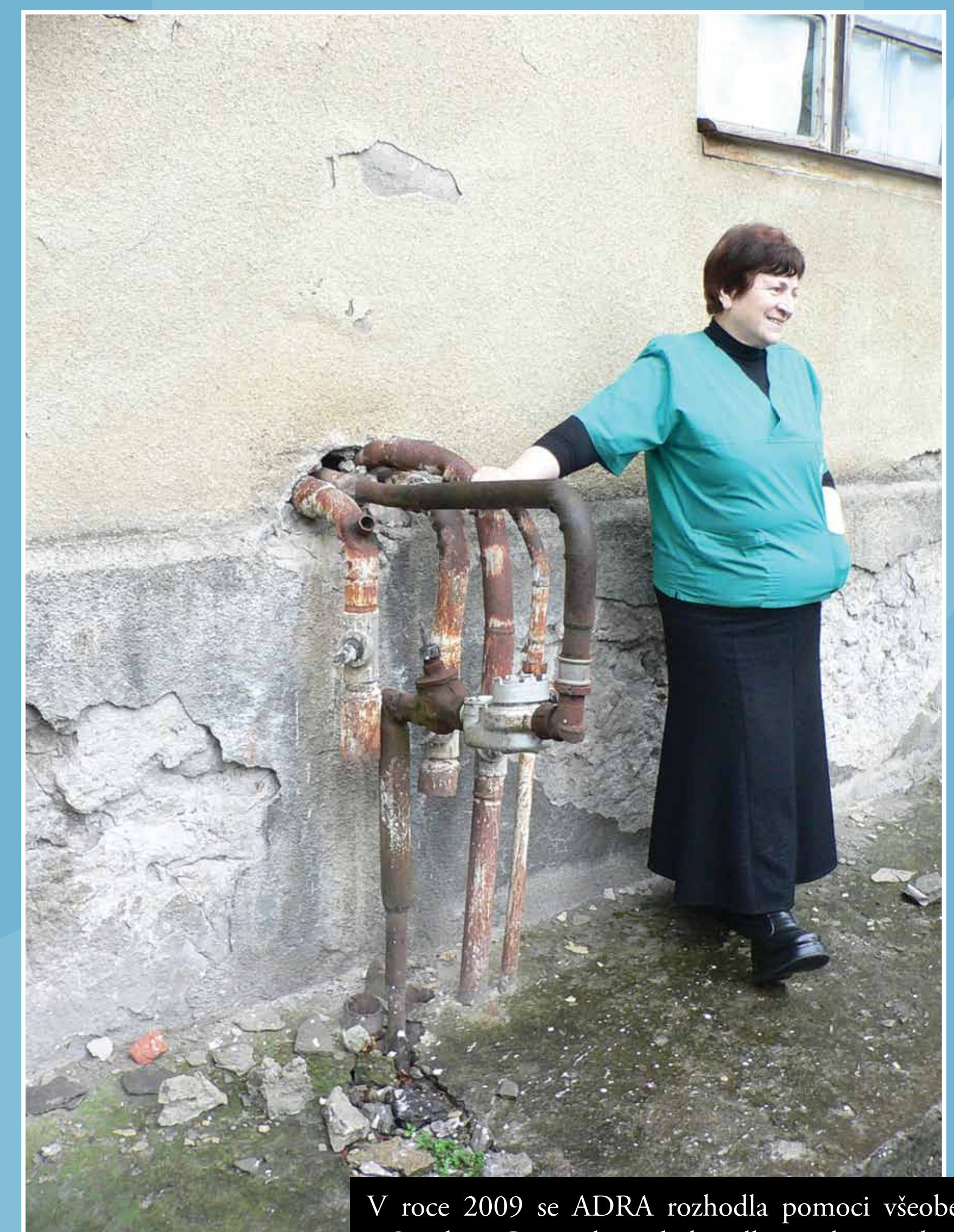
V rámci projektu výstavby škol v Nellore bylo plánováno postavení 15 tříd, nicméně díky projektu eDonation, kdy lidé mohli přispívat na projekt prostřednictvím internetu, bylo postaveno ještě o 5 tříd více.

V roce 2008 opět vypukl spor o Jižní Osetii mezi Osetinci a Gruzínci. Poté, co do konfliktu zasáhlo Rusko, muselo bezmála 200 tisíc Gruzínců opustit své domovy v Jižní Osetii. ADRA lidem žijícím v táborech poskytovala matrace, deky, povlečení a plynové vařiče.

ADRA Moldavsko provozuje ve městě Vadul lui Voda centrum pro děti ulice. Centrum nabízí dětem přístřešek, jídlo a vzdělání. Po dva roky ADRA ČR finančně podporovala provoz tohoto centra i další vzdělávání jeho zaměstnanců.

V roce 2009 se ADRA rozhodla pomoci všeobecné nemocnici v Senaki v Gruzii, která byla válkou velmi poškozena. Největším problémem byla skutečnost, že nemocnice byla odříznuta od zásobování pitnou vodou. Právě proto ADRA zajistila rekonstrukci vodovodního systému.

První tři měsíce se země občas zachvěla. Padaly baráky. Mohli jsme spát v hotelu, ale hodně humanitárních pracovníků spalo raději ve stanech. Práce, práce, práce. I šestnáct hodin denně. Odklízeli jsme trosky školy, desítky dětí... už to nebyly děti... Demonstace zesílily, lidi jsou agresivní a dokážou se velmi rychle zmobilizovat. ADRA byla první, kdo začal stavět přístřešky. Haitiani pak chtěli vypálit sídla ostatních organizací, protože „oni nic nedělají“. Museli jsme vystupovat v TV a v rádiu, říkat, že oni taky dělají prospěšné věci, abychom je ochránili před hněvem. Haitiani jim házeli šutry do oken. Když někdo slíbí, že opraví silnici a pak se nic neděje, okamžitě má před barákem obrovskou demonstraci. Je tam pár klanů, které o všem rozhodují, organizují je, manipulují. Je to nepředvídatelný. Kolem voleb začalo být nebezpečno, museli jsme stáhnout svoje lidi. ADRA ale i tak rozdala 40 tisíc litrů vody; opravujeme rozvody, které popraskaly, rekonstrukce bude trvat dlouho. Rozjeli jsme úspěšně zemědělské projekty s farmáři v horách, učíme efektivněji pěstovat plodiny. A jde to, protože tam zapíchnete klacek do země a on roste. Nikdy jsem nebyl tak přesvědčen, že má moje práce smysl. Dva tisíce rodin má přístřešky, 6x6 metrů. Počítáme, že jsou tak na 4 až 6 let, ale na rovinu bych řekl, že jim to může vydržet celý život.

zážitky projektového manažera Jakuba Němce, Reflex, 15. 1. 2011

Počátkem roku 2010 byl svět šokován následky silného zemětřesení na Haiti, jedné z nejhudších zemí světa. Zemřelo 200 tisíc lidí, ale další miliony byly katastrofou zasaženy nepřímo. OSN odhadovalo, že ještě rok poté budou 2 miliony lidí závislé na potravinové pomoci ze zahraničí. ADRA na místě distribuovala základní hygienické balíčky a pitnou vodu, podílela se také na výstavbě dočasných obydlí.

Po několika měsících působení na Haiti se ADRA přesunula do oblastí Petit Goave, kde ve spolupráci s místní komunitou založila čtyři farmy, na nichž se místní zemědělci učili správným technikám pěstování rostlin. Mohli si vyzkoušet nové způsoby hnojení, kompostování či uchovávání semen. Na začátku také bylo farmářům distribuováno osivo.

Tři stovky žen byly zapojeny do projektu na podporu drobného podnikání, který ADRA realizovala v oblasti Pangandaran v Indonésii. Ženy se zde na různých školeních učily základy účetnictví a řízení malého podniku. Společně pak vytvořily družstva, která členkám poskytovala poradenství, zázemí i mikrorůvěry.

V roce 2010 ADRA dále pokračovala v pomoci válečným uprchlíkům na severu Srí Lanky. V oblasti Vavuniya v provizorních táborech zajišťovala dodávky zdravotně nezávadné pitné vody, aby se zabránilo šíření nemocí. Distribuovány byly i domácí zásobníky na vodu.

V roce 2010 ADRA také rozšířila své projekty v Barmě – zahájila nový projekt na podporu komunit v Karenském státě, v oblasti s etnickou menšinou Karenů. Místní žili zcela bez podpory centrální vlády, projekt se je proto snažil aktivizovat pomocí školených dobrovolníků, kteří do komunit docházeli, organizovali společná setkání a vedli místní k identifikaci toho, co je jako komunita nejvíc trápí. V rámci projektu pak mohli požádat o grant na řešení zmínovaného problému.

Povodně v Pákistánu v roce 2010 usmrtily dva tisíce lidí, nepoměrně větší množství lidí však připravily o střechu nad hlavou. Prostředky z veřejné sbírky ADRA použila na rekonstrukci zdravotnických zařízení poškozených záplavami, konkrétně v oblasti Muzaffargarh. Součástí projektu jsou i osvětové zdravotnické programy.

Od srpna 2011 mohou děti se speciálními vzdělávacími potřebami z mateřské školy ve městě Orhei jako první v celém regionu využívat dopravu zdarma. Děti, které mají ztížený pohyb a nemohou navštěvovat běžná předškolní zařízení, nyní mohou pohodlně cestovat v novém minibusu se 17 sedadly. Jedním z dětí, které školku navštěvují, je pětiletý Marius Tsurkan. „Marius trpí dětskou mozkovou obrnou. Integrace mezi ostatní děti v mateřské školce je prospěšná pro něj, ale pomáhá i nám, rodičům. Za prvé začal Marius mnohem lépe mluvit, to poté, co začal navštěvovat logopeda, který dochází do mateřské školky díky projektu. Za druhé se zlepšuje jeho fyzická kondice, protože ve školce za pomoci pohybového terapeuta cvičí speciální cviky, masírují mu zde ruce i chodidla. Už také jí sám. Doprava zdarma do školky a zpět je dobrá zpráva i pro nás. Žijeme daleko od školky a dříve jsme museli ráno i odpoledne jezdit hromadnou dopravou a minimálně jednou přestupovat, což nás stálo 16 leu (pozn. přibližně jedno euro) každý den,“ říká Viorica Tsurkan, Mariusova matka.

Příběh dítěte navštěvujícího mateřskou školku v Orhei, Moldavsko

V roce 2010 opět v ČR udeřil vodní živel, nejprve se řeky rozlily na Moravě a potom severní Čechy postihly bleskové povodně. ADRA při veřejné sbírce vybrala přes 14 milionů korun, které věnovala na nákup materiální pomoci nutné při odstraňování škod, ale také na finanční podporu obětem. V této souvislosti svou činnost koordinovala s ostatními organizacemi, aby se pomoc dostala ke všem a ve spravedlivé míře.

Při povodních v roce 2010 ADRA koordinovala přes 2000 dobrovolníků, což bylo dosud nejvíce při mimořádných událostech v ČR. Dobrovolníci pomáhali hlavně při odklizení naplavenin a při sanaci omítek domů.

Ve velké míře se při povodních uplatnily i Komunitní intervenční psychosociální týmy (KIP týmy), složené z dobrovolníků vyškolených pro poskytování psychosociální asistence v obdobných situacích. Běžně tyto týmy zasahují při požárech, autonehodách či jiných dalších neštěstích.

Ve spolupráci s Bankovním institutem vysokou školou byla v roce 2010 provedena rekonstrukce základní a střední školy v obci Itibu v Keni. Základem byly nakoupeny základní učební pomůcky a díky propojení na nedaleké zdravotní středisko v Itibu mohli žáci i učitelé absolvovat také sérii preventivních zdravotních prohlídek.

V roce 2010 ADRA rozšířila zemědělský program v Catabole v Angole o podporu vládního Institutu rozvoje zemědělství, respektive jeho pobočky v Catabole. Tento institut funguje jako poradenské centrum pro místní farmáře; školí je, nabízí jim praktické tréninky či odborné konzultace.

S cílem zlepšit začlenění dětí se zdravotním postižením do vzdělávacího procesu a potažmo tak i do společnosti byla v městečku Orhei v Moldavsku založena modelová mateřská škola, kterou navštěvovaly jak děti zdravé, tak děti s postižením. ADRA také financovala opravy školky a její uzpůsobení dětem na vozíku. Jedním z cílů projektu byla také snaha začlenit inkluzivní vzdělávání do legislativních norem.

Každý čtvrtý Somálec je nucen opustit svůj domov. Na stovky kilometrů dlouhý pěší pochod za jídlem a pitím se vydávají celé rodiny. Velmi často jde jen o ženy a děti, neboť muži se snaží zachránit zbytek dobytka. Do konečného cíle dorazí jen někteří. „Jenom jsem slyšela v rádiu oznámení, že v táboře Dadaab jsou poskytovány dávky jídla. Nevím, kde to je, ale musíme se tam dostat,“ uvádí Shacni Liiban po sedmidenním pochodu, na který se vydala se svými čtyřmi hladovějícími dětmi. „Všechno začalo v prvním roce, kdy bylo málo deště, a pokračovalo v roce následujícím, kdy nepršelo vůbec. Naše pastviny a zdroje vody postupně vyschly. Zvířata začala jedno po druhém umírat. Putovali jsme, abychom našli vodu a pastviny, ale bez úspěchu. Nakonec jsem ztratil celé stádo,“ říká Ahmed Ali, padesátitřítiletý pastevec, otec šesti dětí, který nakonec našel pomoc až v táboře u Mogadiša. Před krizí byl Ahmed bohatým mužem, vlastnil 64 kusů dobytka, 40 koz a 6 velbloudů.

Příběhy somálských uprchlíků

Rok 2011 byl vyhlášen Evropským rokem dobrovolnictví. ADRA, která koordinuje zhruba 10 % všech dobrovolníků organizovaných dle zákona o dobrovolnické službě, se nemohla nezapojit. Vedoucí Dobrovolnického centra ADRA v Ostravě Dagmar Hoferková se dokonce stala jednou z patronek roku dobrovolnictví v ČR. ADRA rovněž organizovala soutěž Dobrovolnictví kamerou, určenou pro mladé lidi, kteří měli do soutěže poslat svá krátká videa o dobrovolnictví.

V roce 2011 bylo Japonsko zasaženo zemětřesením a následnou vlnou tsunami. ADRA se zapojila do síťového projektu, z něhož největší část se věnovala výstavbě dočasných obydlí pro ty, kteří přišli o střechu nad hlavou či byli evakuováni z okolí poškozené jaderné elektrárny Fukušima. V oblastech Watari, Higaši Matsušima a Yamamoto ADRA vybavila 3 588 obydlí a 732 bytů, obdarováno tak bylo 4 320 lidí.

Právě „vesnice“ dočasných obydlí v oblasti Yamamoto, na jejichž vybavení se podílela česká ADRA, navštívil v říjnu roku 2011 při své oficiální návštěvě Japonska český ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg.

V roce 2011 se změnila legislativa upravující povinné vybavení autolékárniček. Řidiči tak museli během krátké doby nakoupit nové a vyhodit ty staré. ADRA se rozhodla staré autolékárničky sbírat, vytřídit z nich nepoškozený materiál (obvazy, rukavice, gázové čtverce, trojčípé šátky...) a poslat je do zdravotnického střediska Itíbo. Sběrka se setkala s takovým ohlasem, že ADRA mohla část vybraného materiálu darovat Armádě ČR, která jej distribuovala v nemocnicích v Afghánistánu, nebo Libyjcům žijícím v ČR, kteří jej poslali svým krajanům v době revolučních bojů.

V červenci roku 2011 vyvrcholilo dlouhotrvající sucho v Somálsku vyhlášením hladomoru v této zemi ze strany OSN. S problémy se ale potýkal celý region Afrického rohu, také proto, že miliony Somálců opustily svoje domovy a utekly za hranice Somálska. ADRA se díky darům na konto veřejné sbírky zapojila do síťových projektů, jejichž cílem byla především distribuce potravin či zvláštní výživy pro děti jak v severovýchodní Keni a Etiopii, tak přímo v samotném Somálsku.

Jako součást programu BangBaby, který pomáhá chudým dětem v Bangladéši, byl v roce 2011 realizován pilotní projekt na elektrifikaci některých venkovských škol. Výbrány byly takové školy, které jsou příliš vzdálené od centrálních rozvodů elektrické sítě, a na nich pak byly vybudovány solární systémy přinášející světlo, díky kterému škola může fungovat i ve večerních hodinách.